

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
18 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 25. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat
nem küldünk vissza.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Aratás.

Végehez közeledünk a gazdasági évnek. A mezőkön megpendül a kasza és mindenki várva várja, hogy piacra kerüljön egy hosszú év munkájának gyümölcse, Magyarország főterménye, kenyere és pénze: a buza. Ha jó az aratás, jók az árak, akkor van egy kis forgalom Magyarországon; fellendül a vállalkozási kedv, megszapornak a beruházások, megnő a munkás utáni kereslet s jut valami a tengődő iparnak. Ha nincs termés, akkor csak az árverések s az adóvégrehajtások szaporodnak meg; a produktív kereseti ágak mind visszaesnek.

Szomorú alternatíva. A természet kiszámíthatatlan, mindenható erői legyűrhetik, letiporhatják az egész országot. Nem tudjuk magunkat függetleníteni egy rövid esztendőre, ha nem sikerül egyetlen egy aratás, megbénul egy egész évre a gazdasági élet.

Az ideai aratás kilátásai — leszámítva az Istentől meglátogatott, jégveréssel sújtott kisebb vidékeket — az eddigi jelentések szerint elég kedvezők. Most már a gazdák az áralakulás hullámzásait lesik nagy aggodalommal, mert nemcsak az existencia függ a termés eredményétől,

hanem a még mindig befejezetlen beruházások folytatása is.

Magyarország népének jelleménél és földrajzi fekvésénél fogva még rá van utalva, hogy fennállásának, gazdasági jólétének alapját a földművelésben keresse; minden erejével arra kell tehát törekednie, hogy a földművelést intenzívvé tegye, a produktiót mennyiségileg és minőségileg fokozza, mert iparával és kereskedelmével a világpiacon irányt adó tényezővé aligha lehet valaha, míg terményeinek versenyképessége — megfelelő művelési módok mellett — feltétlen és bizonyos.

A régi gazdálkodási módok kudarcot vallottak. Az okszerű talajművelésnek kell elfoglalni az ötletszerű, rendszertelen gazdálkodás helyét, mert a munkabérek drágulásával s a közterhek óriási szaporodásával nem lehet többé az ősi hagyományok szerint szántó vetőnek megküzdeni.

A latifundiumok urai már régen áttértek a modern gazdálkodásra. Olcsó tőkével, a tömeges produktó hatalmával könnyen tehették. Ma már Magyarországon olyan nagybirtokok vannak, amelyek kiállják a legerősebb kritikát. Rosz helyzetben van

azonban a kisebb birtokos és a paraszt gazda. A latifundiumok könnyen kiheverték az áresökkenés következményeit, mert a termelés kiterjesztésével és fokozásával rövid idő alatt pótolni tudták veszteségeiket, de a kisebb birtokok csak drága jelzálogkölesönök árán voltak képesek új formába öltözni; a kamatok leszállították a föld jövedelmét annyira, hogy az apró birtok már nem biztos alapja többé a lét-fenttartásnak, sőt a kisbirtokon való gazdálkodás gyakran tőkevesztéssel jár.

A nemzet érdekei pedig azt kívánják, hogy a kisebb birtokos és a parasztság existenciája biztosíttassék, hogy betölthessék országfentartó hivatásukat; de ezt követelik az önző gazdasági szempontok is, mert ez az osztály a nemzet erőforrása, amelyhez, mint a földhöz, minden gazdasági tényezőt a lét érdekszála kötnek.

Fájdalom ezeket az igazságokat sokan osztályok és nem a milliók érdekében hirdetik. Másként magyarázzák, mint ahogy azokat az élet elibénk adja és kizsákmányolásra, hatalmi célok elérésére használják fel. A földművelés fellendítése nem a kiváltságosak, hanem az egész nemzet

TÁRCA.

Bálványimádás.

Írta: Bartóky Mariska.

I.

A báróné lustálkodva ült egyedül a kis szalon egyik homályos szögletében. Halk, szinte eszeszanó léptek neszére fejt csendesen visszafordította. A terraszfél nyílt ajtaján a leszálló nap vörös sugarai szinte misztikusan folyták körül a Gróth László erőteljes alakját, sötét fejét. Szótlanul közeledett az asszonyhoz, ki mozdulatlanul várta.

Csendesen leereszkedett a szőnyegre, az asszony bokái körül összefogta a lágy selyemruhát, fejét odatemette az ölébe, s inkább sóhajtván, mint szavakkal mondta:

— Én bálványom!

Az asszony nem hajolt le hozzá, csak finom ujjait belemélyesztette a süppedő, villamos, sötét hajba, s szemtelen hangon szólt:

— Hát a megváltásra egyéb mód nincs?

Nincs! mondta a férfi halkán s erősebben simult az asszonyhoz.

II.

Az asszony most csak báróné, hogy a nábob Barthon báró felesége lett, de leánykorában grófnő volt, s tán épen ezért engedte meg magának

ezt a kis szórakozást, hogy a Gróth Laci bálványa lehessen.

Szerette ezt az embert, azzal a szenvedély nélkül való szeretéssel, a mit egy égő szem, mély búgó, suttogó hang, atléta alak költhet egy hiu, unatkozó, elégedetlen asszony lelkében.

Ha nem volt mellette, nem gondolt rá; de ha közel volt hozzá, ha érezte a férfi forró lehetét, megkábította a halk beszéd, a hipnotizált tekintet s azt hitte, boldogtalan lenne, ha az alkony óráiban ez a nagy, hatalmas ember oda nem borulna lábaihoz, s el nem sóhajtana:

— Én bálványom!

Most ideges volt a bizonytalanságban. Reggel levelet kapott Gróth-tól, melyben megírja, hogy »anyagi okok miatt« meg kell házasodnia.

Ha együtt voltak, soha nem beszéltek sem a jövőről, sem a múltól, sem a jelenről. Az asszony egészen beleélte magát a »bálvány« kényelmes, zsibbasztó, de mindenesetre hizelgő szerepébe, és a férfi szerette ezt a gyöngé, törékeny, aranyhajú asszonyt, azzal az imádatfélével, a mivel a hindu szereti az ő bálványát.

Nem hozták hirbe őket; a férfi nyilvánosan soha nem alkalmatlankodott neki s az asszony megjelenését nyugodttá, fölényessé tette az a tudat, hogy ez a férfi bálványozza őt.

És Gróth imádta, csendes elkábult imádatlal, hűséges, alázatos volt vele szemben s vakmerő, rabiátus, ha nem volt a bűvkörében. Megírta

az asszonynak, azzal a mentegetőző félelemmel, a mi egy megkötözött óriás sajátja, hogy meg kell házasodnia. A szentantali pusztán a falkacsa-halás, vadászskürt rivalgása helyett megperdül a dob. Ez is muzsika.

Ideges volt az asszony, de már nyugodt. Még reggel meg akart halni, valami ólomszerű, lassu, lusta halállal. Nem azért, mert nehéz élni, hanem mert jobb meghalni. Miért? Nem tudott rá felelni. Talán átkozódott is, szétrepesztette egy finom batiszt zsebkendőjét, aztán hanyatt vágta magát a chaise longue-on, órákig feküdt, álmodott; sirt, szenvedett, követelt és kért, parancsolt és engedelmeskedett.

Most már nyugodt. Az egész heveségből egy széttépett kis kendő látszik. Mikor magához jött, nem gondolt másra, csak a dobpergésre. Irtózott, félt tőle.

Ettől a sohasem hallott muzsikától halálosan félt; iszonyuan undorodott s elkeseredés, esüggedés szólalt meg, mikor önmagához beszélt: „hát mindig ez; akkor is — most is!”

Akkor is! Tán négy esztendeje, hogy az öreg gróf azt mondta:

— Leonie, vagy a Barthon felesége leszel, vagy dobpergést hallasz nászindulód helyett.

A nászindulót választotta.

— Beláthatja, — mondta Privitzer főhadnagy — az apámat meg kell mentenem; magának van ugyan kauciója, de mi lesz az apámmal?

érdeke és akkor, amikor mindenkinek meg kell hozni az áldozatokat a nemzeti célokért, mindenki megkövetelheti, hogy az áldozatok árán várható fellendülés gyümölcsei ne osztályoknak, hanem az egész nemzet egyetemének javai legyenek.

Azok a nagyhangú frázisok, amelyekkel gazdasági tévtanokat dobnak a nép közé, hazugok és veszedelmesek. Hangzatos és népszerű az a nevetséges állítás, hogy a földművelésnek ellensége a kereskedelem és a spekuláció. Lehetnek olyan beteges gazdasági viszonyok, amikor a spekuláció a produktív osztályoknak károkat tehet, de egészséges, megszilárdult viszonyok között úgy a kereskedelem, mint a spekuláció kénytelen a termelés szolgálatába állni, annak érdekeit szolgálni, mert ennek nyomán él, fejlődik és erősödik.

Más okok azok, amelyek miatt nálunk mindenkinek panaszra van nyitva a szája. Első sorban az idegen tőkének fizetett kamata és a gyarmatszerű állapot nehezített ránk. Ezek pedig egyformán válságba juttattak minden gazdasági ágat. Az ipar és kereskedelem a földműveléssel egy időben jutottak válságba s a megváltást mindegyik a jó terméstől, a kedvező áralakulástól várja.

De a helyzet gyökeres változására még sokáig kell várakoznunk. Még a vámsorompó se fogja egy csapásra megszüntetni a gazdasági bajokat, mert a külföldi tőke előtt nem lehet elzárni az utat. Aki pedig tartozik, az nem független; az rá van utalva a hitelező kényére s jövedelmének egy részét elviszi az, aki kölcsönt adott.

Az egész nemzet, majdnem minden gazda tartozik s a baj az, hogy a nemzet nem önmagának, nem polgárainak, hanem a külföldnek tartozik. Még ez sem volna

A boldogtalanság keserű szavával mondta a katona:

— Nem maga juttatta oda!

Felegyenesedett a karesu leányalak, fagyos hangon beszélt; már akkor a grófnő szólalt meg.

— De a koldusbotot kivehetem a kezéből.

III.

Vége volt. A főhadnagy busult és lumpolt, a grófleány jól adta a menyasszonyok csendes boldogságát. Hogy lelkében mi történt, kinek kell arról beszámolni?

Két esztendő múlva került utjába Gróth; ők jöttek erre a birtokukra, Gróth szomszédjuk volt.

Talán az első peretől nem fitymálta; feltűnt neki az óriás, lángoló szemével, mély hangjával s csodálatos, szilaj vadságával.

És a férfi különös elfogultságot érzett közelében; tropikus virágnak nézte ebben az idegen tájban. Az asszony észrevette, hogy érdeklődik s szép csendesen kifejlődött a bálványimádás.

Most szakítani kell.

Annyi lélek mégis volt bennük, hogy ezt belátták.

Most beszéltek először erről a dologról. Az asszony kezdte ismét:

— Van már?

A férfi csak intett.

— Ki? kérdezte az asszony.

nagy baj akkor, ha a kölcsönvett tőkék produktivitása nagyobb volna, mint kamatja. De a produktivitás ma nagyon kétséges s bizony sokszor a nemzet erejének fogyása a tőke használatának az ára.

Sok tartozásunk és csak egy reményünk van: a jó aratás. Ezért köti le ilyenkor minden ember figyelmét a földművelő munkája.

Az idén várható termés becslése nem tartalmaz lehangelő adatokat. Sok helyen volt fagy, a múlt hetekben jég, de ezek csak egyes kisebb vidékeket tettek koldussá, inség nem jár a nyomukban. A statisztika tudományos képében megjelenő találgatás szerint az idei termés felül lesz a közepesen, sőt helyenként jónak mondható. A gazdasági helyzet átlagos képe tehát nem változik. Nem esünk vissza, de nem is haladunk.

Zalavármegyének azonban sok vidékét tönkretette a jég; másutt érzékeny károkat okozott az esőzés. Ma még a károsodás mérvét nem ismerjük, mert az adatok nem érkeztek mind be. Adja az Isten, hogy a rémhírek ne bizonyuljanak valóknak.

Gazdasági bajok.

A földművelés fellendítésének kérdésével kapcsolatosan bőségben nyilatkoznak meg a honmentő ideák. Mert hiszen a földművelés dolga nagy, szociális kérdésekkel áll összefüggésben, azokhoz pedig Magyarországon mindenki ért. A sok beszéd elhangzása után mégis a legnagyobb elismeréssel a földművelési miniszter iránt kell lennünk, ki szokatlan tevékenységet fejt ki ressortjában s már is a leghasznosabb eredmények egész sorozatára mutathat rá.

Mindent azonban a miniszter se tehet, minden bajon az se segíthet, mert a magyar nép negligenciáját, minden újítás iránt való bizalmatlan tartózkodást, sőt ellenszegülést a legerélyesebb miniszteri tevékenység, a kezdeményezés és se-

— Nem ismeri. Helmernek a lánya, Simonpusztáról. Mindennapi lány. Magas és barna. Abrándos és tölem fél . . .

— Fél?

— Igen. — Egyszer ingerült voltam s akkor látott; azóta szeret.

Az asszony egy mélyet sóhajtott. Ha ő félni tudna. Rettegni valakinek a szigorú szavától s üdvözülni, ha nyájasan szól hozzá. Neki ebből soha nem volt része. A szeme villanása is parancs volt mindenkinek.

Sokáig ültek így, hangtalanul; az asszony egyre arra a leányra gondolt, ki remegő boldogsággal várja ezt a férfit, aki itt van az ő lábainál. Megirigyelte a boldogságát. És az asszonyok rettenetesek tudnak lenni, ha irigyek.

Vágyott látni, ismerni a leányt, s csak annyit ígért meg, hogy elmegy a kápolnába esküvőkor.

IV.

A Simonpusztán még a szakácsné is lázasan kavarta a rántást. Hogyne! A Gróth nagyságos ur eljegyezte a kisasszonyt! Magas, sugár, szükvállu barna lány volt, érdekes keskeny arcú, nagy sötét szemekkel. Csodálatos, álmodozó tekintete volt s csaknem suttagó a hangja.

Álmaj, ábrándjai valósultak meg a Gróth László előkelő szép alakjában.

Szinte dicsfény sugárzott róla, mióta menyasszony s égőre gyuladt az arca, ha a Gróth nevet kimondták.

gélynyújtás legérthetőbb kapacitációjával se lehet legyőzni.

Minden gazdasági siker azon fordul meg, vajjon a népet rá lehet-e birni, hogy a sikerért maga is dolgozzék, elfogadja az ajánlott jót és mondjon le ősi, rossz szokásairól, melyek gazdaságának kellő kihasználását akadályozzák, szegénységét permanenssé teszik.

Mert hiszen mégis csak különös, szinte érthetetlen az, hogy Magyarország földje jó, a gazdálkodás valamelyik ágának üzésére alkalmas, föld a lakosság arányához képest bőségben van, a szegénység mégis általános, itt-ott a nyomor is felüti ijesztő képét még normális esztendőkből is. A ritka népség kivándorlás, nagy halandóság által fogy, ahelyett, hogy a szorgalom és gazdálkodás jólétet teremtené s a népesedés előhaladását előmozdítaná.

A felvidék és a székelység sokat felpanaszolt, szerencsétlen viszonyairól nem beszélünk; de itt a Dunántul áldott tájain is elszomorító állapotokat tapasztalhat az, ki a nép életviszonyait, gazdasági dolgait komolyan megfigyeli.

A nép gazdaságilag egyre vissza esik, a mi azt bizonyítja, hogy a mi népünk vagy nagyon indolens, vagy nagyon tudatlan, mert ha valamely gazdasági csapás éri, azzal megküzdeni nem tud, s oly nyomorba süllyed, mely a felvidékivel hasonlatos.

Hiszzen e bajnak számtalan orvosságát tudják, ajálgtatják a szakemberek és politikusok; az ajánlott orvosságok ellen elméletben nem is lehet szólni semmit. Legtöbb azonban azok közül olyan, mely határozottan használ ott, hol a nép gazdaságilag egészséges, hol a gazdálkodáshoz meg van a mód és szorgalom, a jólét és vagyonosodás emeléséhez a takarékoskosság és szerzési ösztön; ahol azonban mindezek hiányoznak, ott biz nem használnak az ismert orvosságok. A negligens és tudatlan embert az olesó hitel is tönkreteszi, az eladósodotton nem segít, ki a szövetkezeteknek sem tudja okosan használni, legyenek azok akár hitel-, akár gazdasági-, akár értékesítő szövetkezetek. Az a tapasztalat, hogy a hitelszövetkezetek legnagyobb része, mint pénzügyi prosperál, hatásuk azonban abban nyilvánul, hogy azoknak előnyeiket néhány jómódú, szorgalmas és takarékos ember kiaknázza, a többségnek azonban alkalmat nyújt a könyelmű adósságesinálásra, kiknek birtokait rendszerint az előbbieket megszerzik. A gazdasági szövetkezeteket pedig a mi népünk egyáltalán nem tudja kihasználni. A tejszövetkezetek majd mindenütt megbuknak, mert a tejtermékeket nem tudják kellőleg értékesíteni. A tojásszövetkezetekben pedig — tudunkkal — eddig minden kísérlet esütörtököt mondott.

Esküvő előtti nap volt Gróth Barthon bárónánál bucsuzni, onnan jött menyasszonyához. Ott ült utoljára az asszony lábánál, mikor már jönnie kellett, csak az asszony selymes ruháját esőkolta meg, szokás szerint.

Most az asszony is felállt, egészen közel a férfihoz, úgy hogy lágy, illatos haja oda ért a férfi arcához; elkabult; megesőkolta azt az arany tekereset. Ez is selyem volt!

V.

Rövid volt az út arra, hogy a vőlegény elefejtse ezt a bucsut.

A leány egyedül várta s amint közel egymáshoz leültek, a leány nesztelenül lecsuszott eléje, hozzá hajtotta fejét s mondta:

— Én bálványom!

A férfi felriadt. Hirtelen átfogta a leány keskeny csuklóját, mely erős kezében majdnem összetört s szinte vad mozdulattal rántotta fel:

— Klára gyűlölöm az ilyen ostoba komédiát!

De mindjárt megbánta. Lágyan, édesen magához vonta, simította a felhevült arcot, az pedig mint egy bűnbánó vezeklő, megesőkolta a férfi kezét.

VI.

Az asszony szeme tágra volt nyitva, keskeny ajkát beharapta, a mint az ifjú párt nézte. A leány csodálatosan szép volt nehéz fehér ruhájában, koszorújával, földöntuli fény sugárzott nagy szeméből, a mint imbolyogva ment a szép Gróth László karján.

Hogy mi ennek az oka? Erre a kérdésre igen nehéz kielégítő feleletet adni. Lehet, hogy a mi népünket tudatlansága, talán szegénysége, gyámoltalansága akadályozza abban, hogy jól és sokat tudjon produkálni s terményeit alkalmas módon azok legjobb piacára eljuttassa. Lehet azonban, hogy a baj kutfeje egyébben rejlik. Mi az oka ugyanis annak, hogy például, a budapesti vásárosarnokban temérdek külföldön produkált élelmi cikk van, legfőképpen gyümölcs-gazda oda haszonnal mégsem szállíthatja produktumait? Tudunk eseteket, hogy midőn egyes gazdák a vásárosarnok árkimutatásai által csábítva, bányákat, pulykákat, tojást és apróbb baromfiakat küldöttek fel és az ígért ár helyett harmad, sőt negyedrészt árt kaptak. Erre talán azt lehetne felelni, hogy a kereskedői közvetítés drága; tehát szövetkezeti úton kellene próbát tenni. Erre is van már szomorú tapasztalat. Egy megalakult tojásszövetkezet, mely otthon a tojás száját 3 koronáért váltotta be, elküldte árúját a vásárosarnokba, hol a tojás ára darabonként a vásárosarnokba 4 fillért. Ott azonban a szövetkezet megbízottja tiltakozása ellenére a tojást selejtezték s egy kis részét 4 fillérrel fizették, a legnagyobb részt visszautasították, mire a szövetkezet kényszerhelyzetében a kiselejtezett tojást darabonként 2 fillérért engedte át a vevőknek.

Ilyen példák nem ösztönzik a népet a nagyobb produkeióra, ellenben bizalmatlanságát megerősítik.

A nép gazdasági viszonyain tehát két dolog segítsen; az erélyesebb és általánosabb gazdasági oktatás már az elemi iskolákban, minél több mintagazdaság erigálása s a felnőttek kötelező gazdasági oktatása — és a termények értékesítésének előmozdítása, olesó szállítás és oly depót-ok létesítése által a fogyasztó piacokon, melyek közvetlen a miniszter megbízott szakembereinek felügyelete alatt, közvetítő üzerek kizárásával közvetítenék az értékesítési szövetkezetek által összehalmozott áruk eladását.

L. S.

A siófoki kongresszus.

Gyönyörű derült idő kedvezett a dunántúli kivándorlási kongresszusnak, a melyen jelen volt minden arra hivatott tényező, hogy a már valószínű esapássá elfajult kivándorlási betegség gyógyítási módjairól tanácskozzék. Jelen volt a Dunántul majdnem valamennyi főispánja és alispánja, a dunántúli vármegyék hivatalos kiküldöttei, a gazdasági egyesületek elnökei, titkárai, az egyház és intelligencia színe-java.

A veszprémi püspökségét Reimprecht jószágigazgató képviselte, a káptalant Jánossy Agoston dr. püspök, a honvédelmi minisztert pedig Hoffmann ezredes. Eljött Eszterházy Miklós hereg, Eszterházy Ferenc gróf, a kongresszus díszelnöke, Széchenyi Imre gróf, Cziráky Antal gróf, Hójosz Miksa gróf, Solymossy Ödön báró, Inkey József báró, Fenyvessy Ferenc a kongresszus elnöke, dr. Jankovich László gróf, Sárközy Aurél, Fiáth Pál báró főispánok; Cserbán, Baan dr., Goda és Kolozsváry alispánok, Burchardt-Béla váry Korrád főrendiházi tag, Hertelendy Ferenc, Mészlenyi Pál, Rubinek Gyula és Szüllő Géza képviselők, Forster Géza az O. M. G. E. igazgatója; Berényi László, továbbá jelen voltak Rabel László árvaszéki ülnök Sopronmegye részéről, dr. Rónaky árvaszéki ülnök Baranyavármegye részéről, Noszlópy Tivadar megyei aljegyző és Bernáth főszolgabíró Somogy megye részéről; Kauffmann Mátyás vármegyei aljegyző Zalavármegye részéről, mint hivatalos kiküldöttek.

A kongresszust Fenyvessy Ferenc főispán nyitotta meg lelkes beszéddel. Össze kell fogni — mondotta — a kormányoknak, a törvényhozásnak, a hatóságoknak és a magyar társadalomnak, hogy szeretettel vegyék kezükbe a mentő munkát. Kívánja, hogy a magyar Turul ne oszlogassza le szárnyait, hanem túl a tengereken is büszkén és óvnan terjessze ki e haza fiaira, hogy ha kell vissza térjen onnan tülről is az elhagyott hazába.

A lelkes megnyitó után Kolozsváry alispán Veszprémvármegye részéről üdvözölte a kongresszust a megye földjén. Miután Szilassy Zoltán az O. M. G. E. főtitkárja megtette a bejelenté-

seket, megalakultak a szakosztályok és mindjárt a teljes ülés bezárása után az első szakosztály: a termelési és értékesítési szakosztály kezdte meg működését báró Fiáth Pál főispán elnöklété alatt. Itt tárgyalták azokat a kérdéseket, a melyeknek célja az ország anyagi helyzetének javítása, a milyenek az állattenyésztés, szőlészet, borértékesítés, különféle szövetkezetek fejlesztése, tagosítás és birtokhitel. *Ujhelyi Imre* magyar-óvári gazd. akad. tanár előadó a szarvasmarha tenyésztés fejlődéséről, a tojásértékesítési szövetkezetek szükségességéről, közvetlen hasznairól tartott előadást. A következő határozati javaslatot terjeszti be:

Mondja ki a kongresszus, hogy kívánatosnak tartja, miszerint:

1. a) a szarvasmarhatenyésztés fejlesztése érdekében az 1894. évi XII. t.-c.-nek az állattenyésztésére vonatkozó rendelkezései szigorúan végrehajthatóknak;

b) kéressenek fel a törvényhatóságok oly értelmű szabályrendeletek alkotására, hogy köztenyésztési célokra apaállatok, amennyiben azok községek által rövid záros határidő alatt be nem szerezettek volna, a járási mezőgazdasági bizottságok vagy a m. kir. állattenyésztési felügyelőségek útján szereztessenek be;

c) a köztenyésztési célokra beszerzendő apaállatok minél nagyobb kedvezményvel engedtesse az állam a községeknek, s e célból felkérendő a földmivelési miniszter, hogy a jelenleg engedélyezett kedvezményt fentartsa, sőt nagyobbítsa és az állattulajdosókra az eddiginél nagyobb összeget engedélyezzen, honosítsa meg a tejlő versenyeket, a törvényhatóságok és gazdasági egyesületek további kedvezmények megadhatása végett pedig hasonló célból bika- és állattenyésztési alapok létesítésére kérendők fel;

d) a községek legelői karbantartása és ápolása érdekében a mezőgazdasági törvény erre vonatkozó szakaszai szigorúan végrehajthatók, a legelői okszerűbb kihasználása céljából pedig minta telepek létesítendők, mihez a földmivelési kormányzat hathatós támogatása is kérendő;

e) az állattenyésztés fejlődésével kapcsolatosan a gazdasági egyesületek és állattenyésztési felügyelőségek támogatásával állattenyésztési és értékesítési egyesületek létesítendők.

2 Hasonló módon kívánatos a juh- és sertés-tenyésztés támogatása, kiváló tekintettel a fejő-juhászatra és hussértékesítésre.

3 Az állattenyésztéssel kapcsolatosan fejlesztendő a tejgazdaság.

a) falusi tejszövetkezetek, vajtermelő központokkal kapcsolatosan;

b) tejgazdasági telepek és sajtódák létesítésével.

4. A baromfitenyésztés fejlesztése érdekében szükségesnek tartja a kongresszus:

a) a baromfiállomány nemesítése céljából csere útján nagyobb mennyiségű fajkacskók és törzsek kiosztását;

b) baromfitenyésztési egyesületeknek a „Baromfitenyésztők országos egyesületével” szerves összefüggésben való alakítását;

c) baromfi- és tojásértékesítési szövetkezetek létesítését.

Tekintettel a fejlődő tej- és baromfi-termékeink kivitelére, felkérendő a kereskedelmi miniszter, hogy fűthető és szellőztethető vasuti kocskat bocsásson rendelkezésre, a szállítványokra nézve pedig a collis agricolos rendszert léptesse életbe.

Az előadó javaslatának kiegészítéseképp Hoffmann ezredes, a honvédelmi miniszter képviselője javasolja, hogy a katonaság részére ne csak mindig marha húst, hanem hetenkint legalább egyszer sertéshúst is kellene élelmezésül adni, ez nagyon előmozdítaná a sertésenyésztést. Javaslatot tesz egyúttal a katonai lóbeszerzésnél a kerületek való beosztás rendszerének keresztülvitelére is, különösen a közvetítők kizárásával a lovat előállító tenyésztő gazdával való közvetlen beszerzésre. A kongresszus az utóbbi két javaslatot az előadó javaslatával együtt határozatnak mondotta ki.

Ezután Hertelendy Ferenc országos képviselő lépett a pódiumra és mint előadó kiváló tudással párosult gyakorlati tapasztalaton nyugvó előadásában értekezett a szőlészet, borértékesítés, pinceszövetkezetek és gyümölcstermelés fejlesztéséről.

A Dunántúl megindult kivándorlásnak oka közgazdasági súlyos helyzetünkben keresendő, és dacára annak, hogy épen a szőlőgazdaság állandó munkát — és így kenyérkeresetet ad a népnek,

mégis a dunántúli megyékben különösen a szőlőtermelő vidékeken jelentkezik a kivándorlás leginkább, ebből önként következtethető, hogy a szőlőtermelés fokozása és intenzív fejlesztése után a borértékesítésnek pangása az, a mi ezen vidékeken a kivándorlás okául megjelölhető.

Miért a felvidéki kongresszuson elfogadott határozati javaslatot mondja ki a kongresszus, hogy:

1. Borainknak belfogyasztása biztosítsák és fokoztassák; a mire nézve kimondatott.

a) hogy a boritaladó legalább a régi fogyasztási adónak erejéig mérsékeltesse;

b) hogy a szeszadó ugy az egészséges belfogyasztás, mint a közérkölesiség és közegészség szempontjából felemeltessék;

c) hogy a borhamisítási és törvényellenes borkezelési üzelmek kiirtassanak, mely cél sikere érdekében bortörvényünk szigorúan végrehajtható és különösen, a vámközösség folytán, Ausztriában is hasonló és egyöntetű törvények és végrehajtás életbeléptetésének kieszközölése iránt kormányunk felkértesse;

d) hogy helyes pince és borkezelés állami szakközegek által tanítsassék és fejlesztessék;

e) hogy az állami támogatás sulypontja a szőlőtermelésről a boroknak értékesítésére helyeztessék át.

2. Külföldi piacok újra megszereztesse; e célból az állam tegye meg a kezdeményező lépést, a mi az egyesnek erejét felülhaladja a kockázat és a kezdet nehézségei folytán, s oly intézményeket segítsen és létesítsen, a mi által boraink a maguk tiszta valódiságukban jussanak a külföldi piacokra; e célból létesítse mielőbb az orsz. mintapincét minél nagyobb keretben, a mely intézményt mint központ, elősegítendő a vidéki pinceszövetkezetek alakulását is.

3. Külföldi borok behozatala ellen, mint saját termelésünket megőző versenytárs ellen, oly vámk alkalmaztassanak, melyek saját termékünket megvédeni képesek; e célból feltétlenül és minden szerződési meghosszabítás nélkül az olasz borvámklauzula törleendő és az legalább is a régi vám magasságáig emelendő; — hasonlóan teljes védelmet kell biztosítanunk más államokkal szemben is, és itt különösen a francia pezsgők és cognacok behozatalának még erősebb megnehezítése is hozzájárulna belfogyasztásunk emeléséhez.

A gyümölcstermelés és értékesítés fokozása érdekében szükségesnek mondja ki a kongresszus:

1. a helyi viszonyoknak megfelelő gyümölcsfajták terjesztése és egyforma minőségek termelését;

2. értékesítési szövetkezetek és aszaló-telepek létesítését;

3. a gyümölcsszállítás megkönnyítésére berendezett és fűthető vasuti kocskiforgalomba hozatalát;

4. a külföld fontosabb gőcziáiban állami képviselők felállítását; esetleg az orsz. mintapincével kapcsolatban ugy a borok, mint csemege-szőlő és más gyümölcs értékesítése szempontjából, összekötve az u. n. collis agricolos intézményével.

Ezután Horváth Jenő, a pozsonyvármegyei gazdasági egyesület titkára előadó beszédében arról szól, hogy a kivándorlás oka főleg az, hogy míg a szükséglet szaporodott, a mezőgazdaság jövödelmezősége esőkkent. A kivándorlás orvoslásának egyik módja a megélhetésnek könnyebbé való tévése. A következő határozati javaslatot terjeszti elő:

Mondja ki a kongresszus, hogy a szövetkezeti eszme, mint az öngégy egyik leghatalmasabb fegyvere társadalmi úton terjesztendő s e célból, hol ez indokolt, vagyis hol beszerzési, vagy értékesítési nehézségek mutatkoznak, hol e téren visszaélések észlelhetők, hol a kereskedők kapzsiságból magas százalékra dolgoznak, hol a takarékpénztárak eltértek tulajdonképeni céljuktól, községi hitelszövetkezetek, különféle termelő és értékesítési szövetkezetek (tojás, vaj, hus, baromfi és más értékesítési szövetkezetek) vagy a mezőgazdasági, mint a kis és háziipari termékek elhelyezésére, végre a fogyasztási szövetkezetek alakítása kívánatos; ezek mellett szükséges az is, hogy a gazdasági művelődést elősegítő olvasóköroket, népkönyvtárakat szervezzünk.

Kauffmann Mátyás vármegyei aljegyző azzal pótolta az előadó javaslatát, hogy ne tétessék különbség a szövetkezeteknél, hogy az a szövetkezet a „Hangya” központ, vagy a Keresztény Szövetkezetek központja kebeében van, vagy pedig ezektől független önálló szövetkezet, hanem — tekintettel a szövetkezeti eszme egyetemes voltára, tekintettel, hogy úgy a keresztény köz-

ponti szövetkezetek, mint a Hangya kebelében levő, továbbá mint az ezektől önálló szövetkezetek ugyanazt a missiót teljesítik, mindegyiknek célja a tisztességtelen kereskedelmet tisztességgé tenni, az áruk beszerzési és eladási árai között a nagy különbséget a költségek és a reá fordított munkának megfelelőleg arányossá tenni, ennél fogva indítványozza, hogy a kongresszus keresse meg a kormányt, miszerint rendelkeznie intézkedni kegyeskedjék, hogy a fogyasztási és értékesítő, valamint a többi szövetkezetek kivétel nélkül kiváló erkölcsi támogatásban részesüljenek a hatóságok részéről. Horváth Jenő előadó magáévá teszi Kauffmann indítványát és azzal együtt kéri javaslatát határozottá emelni.

Hozzászólott ezután Szabolcsi Miksa, az „Egyenlőség” szerkesztője. Azzal kezdte felszólalását, hogy a kongresszusnak nagy örömet akar szerezni felszólalásával, a mely a kereskedelmi és iparkamaráktól beszerzett statisztikai adatokon nyugszik és ez azon körülmény, hogy 30.000 szatós kényszerült kivándorolni a szövetkezetek folytán. (Zajos ellenmondás).

Kivánatos, hogy a kivándorlási kongresszus ne csak a kisgazdáknak, hanem a kivándorlásra kényszerült szatósoknak is védelmét keresse.

Széchenyi Imre gróf elfogadja Kauffmann indítványával kiegészített határozati javaslatot. Ami azonban a szatósok kivándorlását illeti, azt hiszi, hogy a legnagyobb magyar jellegű már köztudattá vált, hogy még az apagyilkosnak is meg kell bocsátani, ha az magyar! Azt nem lehet felróni senkinek, ha bármely forrásból — tehát ha a szövetkezetektől — vásárol, a hol az árut olcsóbban kapja. A maga részéről kijelenti, hogy azokat a kivándorlókat, akik azért mentek el, mert áruikat nem tudták az általuk megszabott áron eladni, nem sajnálja.

Hertelendy Ferenc visszautasítja a vádat, mintha 30.000 szatós vándorolt volna ki. (Zajos helyeslés.) Kérde, vajjon a szövetkezet kit kényszerítet a haza elhagyására? Hiszen ha csak azon mulnék, hogy a szövetkezetek miatt nem tudnak megélni, mint szatósok, ha hű fia a hazának, kerestek volna maguknak más foglalkozást. (Zajos tetszés és éljenzés.) Szabolcsi Miksa megjegyzi, hogy némely szövetkezetben uralkodó felekezeti szellem is hozzájárul ahhoz, hogy a szatósok kivándoroljanak. (Ellentmondás.) Fiáth Pál főispán, elnök visszautasítja Szabolcsi gyanúsítását, hisz ő maga is tagja egyik keresztény fogyasztási szövetkezetnek és kijelenti, hogy azok elég jó morális alapon nyugosznak; a szövetkezeti eszme nálunk való propagálásának felekezeti vonatkozása ninesen. (Zajos helyeslés és éljenzés.) Hozzá szözlottak még Vörös Ignác, Czeglédi Tivadar és Horváth Jenő előadó; ez utóbbi kijelenti, hogy a határozati javaslat nem irányul egyetlen osztály s legkevésbé a szatósok ellen. Mire a kongresszus Horváth Jenő előadónak határozati javaslatát, Kauffmann vármegyei aljegyző indítványával kibővítve, elfogadta és határozattá emelte.

Igen jól fogadták Mészöly Gyula enyingi járásbíró előadását, aki a balatoni fürdők fejlesztéséről, általában a Balaton fellendítéséről beszélt. Határozati javaslata a következő:

1. Határozza el a kongresszus, hogy a Miskolcon tartott felvidéki kivándorlási kongresszusnak a turisztikai és a fürdői élet emelése tárgyában hozott határozatához ragaszkodik és azokat a közjóra üdvösnek tartja.

2. Határozza el a kongresszus, hogy a kormányt feliratilag felkéri, hogy a filokszera pusztítása folytán sokat szenvedett Balatonmellék jólétének előmozdítása és a Balaton-kultusz emelése érdekében önálló programot dolgoztasson ki és annak államilag leendő foganatosítását mielőbb létesítse.

3. Kérje fel a kongresszus a kormányt, hogy a Balaton-hajózási forgalmat, amely jelen viszonyainknak nem felel meg, a legszükségesebb közlekedési érdekeket nem elégíti ki, állami kezelés alá vegye s a hajók járását olyképp ossza be, hogy nyári idény alatt a Balatonnak minden fejlettebb fürdőhelye egymással összeköttesse.

4. Kérje fel a kongresszus a kormányt, hogy a Siót kapus zsilipek segítségével olyképp szabályozza, hogy a Dunáról a hajók a Balatonba fennakadás nélkül közlekedhessenek, s a tömeg-árúk szállításával az általános közérdeket szolgálják.

5. Feliratban kérje fel a kongresszus a kormányt, hogy Siófok közelében alkalmas helyen a lelencházi apátlan esemeték, elnyomorodott

örög munkások számára gyógytelepet létesítsen.

6. Mondja ki a kongresszus, hogy Balaton-Aligánál kikötő építése sürgős szükséglet képez, a mely a veszprémi országtutól 1400 méternyi aligai vasut állomástól 390 méternyi távolban van, Almádi fürdő, Vörösberény, Balatonfőkajár, Kenese, Füle, Polgárdi, Lepsény, Mezőszentgyörgy, Eying, Borsok, Dégh, Szilasbálhás, Lajoskomárom tekintélyes községek forgalmának legjobban megfelel, a mely Aligánál Almádit és Kenesét gőzhajóval, a déli vasutal közvetlen összeköttetésbe hozza, amely az almádi, alsó-örsi kőbányák terményeinek országutainkra, de főleg építészükségeiteinkre való szállítása által a vidék lakóinak nagy hasznát, a munkásoknak kereseti módot, a gőzhajóknak forgalmat teremt.

Mészöly Gyula előadásához hozzászólott Cser-tán Károly alispán, aki az előadó figyelmét elkerült azon körülményről tett kötelességszerű említést, hogy a Balaton fellendítése iránt nemcsak Somogy- és Veszprémmegyék dolgoztak, hanem igenis Zalavármegye közönsége is, amely úgy a balatoni fürdők fejlesztésére, mint a Balatonpart széppé, üdülő helyekké való tevésére, valamint a balatoni hajózási elősegítésére meghozta a legmesszebb menő áldozatot a közel multban is. Majd Hertelendy szözlott hozzá, hogy a Balaton és vidéke fellendítésének egyik leghatalmasabb eszköze a Balaton zalai partjain építendő vasut. Hatalmas és meggyőző érvekkel fejtegeti annak égető szükségességét és építést indítványozza, miszerint a kongresszus a kormány figyelmét ezen vasut építésének szükségességére felhívja. A Siónak a 6000 tonnás hajókkal való hajózhataásra tervbe vett szabályozásától eltérőleg indítványozza, hogy a balatoni vízi ut forgalmának lebonyolítására elégséges a Siónak 3000 tonnás hajók részére hajózhatóvá való tétele. Miért is indítványozza, hogy a kongresszus kérje fel a kormányt, hogy a Sió hajózhatóvá tétele iránti munkálatok eszközzése alkalmával a fenti javaslatot figyelembe vegye.

A birtokpolitikai, hitel és adóügyi szakosztály ülésén Széchenyi Imre gróf elnökölt. Dömötör László dr. pesti ügyvéd mint előadó az összefüggést fejtegette a népesség alsóbb osztályait pusztító uzsora és kivándorlás között. Rámutatott az uzsora gátlására szolgáló preventív intézkedésekre, ezek között különösen a hitel, a fogyasztó és értékesítő szövetkezetekre. Szözl az uzsora jogi rendszabályozásáról s konstataulta, hogy a mi mostani uzsora törvényünk hiányos, a bírói gyakorlat pedig még ezt a hiányos törvényt is megszorítólag értelmezi, ez az oka azután, hogy nálunk a legtöbb uzsoráskodás büntetlenül marad, sőt bírói segítségben részesül. Részletesen ismerteti a Magyar Gazdaszövet-ségnek az uzsora ügyben való szaktanácskozása eredményét. Az ez alapon megszerkesztett határozati javaslat egyhangulag elfogadtatott.

Ezután Óváry Ferenc dr. képviselő mint előadó a hitelügy, a nagykamatu kölcsönök konvertálása, a hitelszövetkezetek fejlesztése és a takarékpénztárak reformjáról tartott előadást. A szövetkezeti törvény olyatán módosítását sürgette, hogy az országos központi hitelszövetkezet kisebb címletű záloglevelek kibocsátására feljogosíttassék és hogy a birtok minimum megállapíttassék. A kisbirtok hitelkönyvei sürgősen rendeztessenek. A takarékpénztárak reformja keresztül vitessék. A középirtokosok országos hiteligyesülete megalkíttassék. Az Osztrák Magyar Bank a középirtokos osztálynak hozzáférhetővé tétessék. Ebben az értelemben határozati javaslatot terjesztett elő, melyhez Czeglédi Tivadar gazd. szaktanár és Vörös István szözlott hozzá. A javaslat elfogadtatott.

Ugyancsak Óváry Ferenc tartott előadást a tagosításról, közvetlen a telekkönyvek helyesbítését, a tagosítás gyors és olcsó keresztülvitelét, a végrehajtási törvény módosítását sürgette törvényhozási novellával. A tagosító eljárást a közigazgatás teendői közé javasolta felvételni. A javaslatához hozzászözlott Kauffmann Mátyás vármegyei aljegyző, aki fejtegette annak szükségességét, hogy a tagosítási munkálatokat külön tagosító mérnökök végezzék, illetve a gazdasági tanintézetekben kiváló suly fektetessék a földmérten alapos előadására és elsajátítására, hogy az így kikerülő gazdasági végzett egyének gazdasági szakértelemmel párosított tudással a tagosítási méréseknél a gazdasági szempontok figyelembe tartása végett felhasználhatók legyenek. Miként az bevált a Badenben eszközölt tagosításoknál, melynek mintaszerűségét világszerte elismerik

és a melynek háta mögött félszázados mult áll. Továbbá ajánlja, hogy a tagosítási költségeknek a birtokosokra eső része csak akkor fizetessék, ha már érezhetővé válik annak jótékony hatása, előnye; ha a föld gazdasági hozadékának gyarapodása beáll, mi által a tagosítási költségeket ugyszölván meg sem érzik a gazdák. Végül ajánlja, hogy a tagosítás népszerűvé tétessék népies iratok és azokban feltüntetett rajzok által, melyek olvasása és szemléltése által a nép megbarátkozik a tagosítás eszméjével és szívesen látja, ha az foganatosíttatik. Forster Géza felszözlalt, hogy ezen helyes elveket az O. M. G. E. is magáévá tette és a tagosításra vonatkozó memorandumában ezeket szintén kiterjeszkedett. Majd Reinprecht Antal szözlalt hozzá, rámutatott különösen a telekkönyvek rendezésének nagy szükségességére. A szakosztály az előadó javaslatát egyhangulag elfogadta.

Valóban jól eső volt látni azt a nagy türelmet a hallgatóság részéről, azok a kiváló tudással és nagy szorgalommal készített előadásokat, azokat a mindvégig előkelő színvonalon állott vitákat, a melyek minden oldalról megvilágították ezt a nagyfontosságú nemzeti ügyet.

A kivándorlási osztály ülését Baán Endre dr. nyitotta meg rövid beszöddel. Szilassy Zoltán az O. M. G. E. főtükára széles mederben adta elő a statisztikai adatokon nyugvó dunántúli kivándorlás képét. Szomorú a kép, melyet a rideg számok adatai élénk tüntetnek. A kivándorlás körülbelül 30 év óta folyik. A dunántúli vármegyek alispánjaitól beérkezett adatok némi utbaigazítást adnak a teendőkre. Ama megyék között, honnan a legnagyobb kivándorlás, első helyen áll Gyövrármegye, a honnan 1878. év óta 10.000-nél több a kivándorlók száma; többnyire kisbirtokos; köztük 406 katonaköteles; Mosonvármegyéből 5400; közte 791 katonaköteles; Veszprémmegyéből 3732, közte 956 katonaköteles; Sopronmegyéből 2504, közte 810 katonaköteles; Fehérmegyéből 3000, közte 606 katonaköteles; Somogy megyéből 1500, közte 148 katonaköteles; Vas megyéből 800; Zalamegyéből 650, köztük 61 katonaköteles; Pozsonymegyéből 1948, köztük 213 katonaköteles. A többi vármegyéből aránylag esekély számban. 1886. év óta körülbelül 30.000 ember vándorolt ki Dunántulról; köztük 4000 katonaköteles és 6000 nő. Több helyen, így Veszprémben, a filokszera fellépésével esik össze a kivándorlás kezdete; Moson és Sopron vármegyékben a Rábaszabályozás terhes költségei okozták azt. Majd a kivándorlási ügynökök munkája mozdítják azt elő; továbbá a földéhség. Emelte a kivándorlást a pénzküldés (így Zalába átlag évenként 23.000 koronát küldenek haza a kivándorlottak, ebből a sümegi járásra magára esik 14.750 korona, Vászoly községre 6000 korona. Az évi kivándorlók száma átlag 208; ebből évenként 28 tér vissza, teljesen elszegényedve). Vége előmozdítja a munka értékeltségét. Orvoslási eszközei: a közzgazdasági viszonyok javítása, keresetképeség emelése, közterhek esökkentése és a földéhség jogos kiegyenlítése.

Némely megyéből Szlavonia felé irányul a kivándorlás. Ennek az áttelepülésnek nagy hasznát vehetnők. A magyarságnak Szlavoniában történelmi alapja, gyökere van; az ide telepítés volna a kivándorlás természetes levezető esatornája. Erősíteni és terjeszteni kell ezt a magyarságot. Magyar lelkészek, magyar tanítók kellenek és Szlavoniában erős lesz a magyarság vára. A kongresszus egyhangulag elfogadta Szilassy előadó javaslatát, amelyet kiegészített Rabel László sopronmegyei árvaszéki ülnök tanulmánya, a mely specialisan foglalkozott a Dél-Amerikába irányuló kivándorlással. Szinte megdöbbenette a kongresszust azokkal a szomorú adatokkal, a melyek oly aggasztóan szomorúvá teszik az oda kivándorlottak keserű sorsát. Javaslata elfogadtatott. Lélekemelő volt, amikor Balás Árpád az amerikai magyaroknak adandó zászló ügyét a kongresszus erkölcsi támogatásába ajánlotta. Széchenyi Imre indítványozta, hogy a zászlót átadó küldöttségben a jelen voltak közül dr. Szüllő Géza országos képviselő, Solyomossy Ödön báró, Inkey József báró, Somsich László gróf, ifj. Bélaváry Burchardt Konrad résztvegyenek.

Ezután Hojós Miksa gróf elnöklote alatt az iparágak fejlesztéséről értekezett a kongresszus. Horváth János dr. első sorban kiemeli, hogy iparunkat mezőgazdasági alapokra kell fektetni. Ismerteti gyáriparunkat; nem annyira újakat kell teremteni, hanem a meglevőket kell fejleszt-

jusági könyvtár gyarapodásáról számol be az értesítő.

Az intézetbe 1901/1902. tanévre beiratkozott 301 tanuló; ezek közül év közben kilépett 13; vizsgálatlan maradt 3; vizsgát tett 285.

A tanulóik közül zalaegerszegi 159, zalamegyei 76.

A kanizsai járási jegyzői egylet közgyűlése.

Jegyzőkönyv felvétel a nagykanizsai járási jegyzői egylet által megtartott évi rendes közgyűlés alkalmával Kiskomáromban 1902. évi június hó 19-én.

Jelen voltak: Ferenczy János kiskomáromi jegyző, egyleti elnök, Kováts Gyula légrádi jegyző, egyleti jegyző, Starzsinszky György galamboki jegyző, egyleti pénztáros, Szerző Gyula mura-kereszturi, Grünfeld József sormási, Lévy Endre szepetneki, Nagy Ferenc langyzi, Szondy László zalaszentbalázi, Szentmihályi László nagybakónaki jegyző és Hajdu Lajos sormási jegyző rendes tagok, Viosz Ferenc járási főszolgabíró tb. elnök, Szemző Zsigmond sárszegi jegyző, Duliczky Gyula galamboki segédjegyző mint vendégek.

A járásköri rendes közgyűlés megkezdése előtt Viosz Ferenc tb. elnök elnöklése mellett díszközgyűlés tartott, amelynek egyedüli tárgyát képezte tiszteletbeli elnök azon előterjesztése, hogy a folyó évben töltötte be Ferenczy János egyleti elnök jegyzői szolgálatának 40-ik évét; tehát alkalmoszerűnek tartaná, ha a járásköri egylet őt a mai napon üdvözlőné s annak emlékét jegyzőkönyvileg megörökítené.

Az elnöki előterjesztés egyhangú helyesléssel foyadtatván, elhatározott, hogy ünnepeltet Starzsinszky György, Nagy Ferenc és Lévy Endre egyleti tagokból álló küldöttség hívja meg a díszgyűlésbe s ott a járásköri egylet nevében Kováts Gyula egyleti jegyző üdvözlője, s mindezek megtörténte után Ferenczy János egyleti elnök 40 évi jegyzői közszolgálatának emléke jegyzőkönyvileg legyen megörökítve, azon tisztelet, szeretet és ragaszkodás maradandó jeléül, amelylyel a járásköri egylet s annak minden egyes tagja, az ünnepelt iránt igaz szívvvel viseltetik.

Ezek után Ferenczy János egyleti elnök foglalta el az elnöki széket és megnyitotta az évi rendes közgyűlést, melynek kezdetén a megjelentek szívélyes üdvözlése után előterjesztette elnöki évi jelentését, amely a közgyűlés által helyeslő tudomásul vétetett.

Felolvastatván a múlt évi közgyűlés jegyzőkönyve, amelynek — helyeslő tudomásul vétele után — hitelesítésével Grünfeld József és Szondy László egyleti tagok bizattak meg.

Előterjesztetett a járásköri egylet 1901. évi számadása, amely 291 K 82 f bevétele, 56 K kiadás és eszerint mutatkozó 235 K 82 f készpénz maradvánnyal, nemkülönb 2118 K 82 f vagyon állaggyal helyeslő tudomásul vétetett s egyleti pénztárnoknak a felmentvény megadatott.

Együttal elhatározott, hogy jövőre az egyleti számadások az alapszabályok 33. §-a értelmében a választmány által mindenkor előlegesen vizsgál-tassanak meg s jelentés kapasan terjesztessenek a közgyűlés elé.

Előterjesztetett az alapítási tervezett országos jegyzői napilap aláírási íve, mely az eszme lelkes felkarolása jeléül — az összes tagok által aláíratott.

Vármegyei jegyzői egyletnek járó 1902. évi tagsági díjak a járásköri egylet pénztárából kiutaltattak s a pénz rendelkezési helyére leendő azonnali elküldésére az egylet pénztárosa felhivatott.

Az egyleti hivatalos lap ügyében teendő intézkedések megtételével egyleti jegyző megbízott.

Szemző László sárszegi jegyző és Duliczky Gyula galamboki okleveles segédjegyző személyes jelentkezésük folytán, a járásköri egylet tagjai sorába felvételtek.

A jövő 1903. évi közgyűlés helyéül Nagykanizsa, idejéül pedig május II. fele tűzetett ki.

Ezzel a közgyűlés tárgysora kimerítettvén, elnök azt berekesztette. Km. Kovács Gyula sk. egyli. jegyző. Ferenczy János sk. egyleti elnök.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

A vágómarha és husvizsgálatról szóló német birodalmi törvény 12 §-ának első bekezdése értelmében husnak légmentesen elzárt szelencékben, valamint kolbászokban és aprított husból való egyéb vegyületeknek a német birodalomba való bevitelére meg van tiltva.

Mire oly megjegyzéssel figyelmeztetjük érdekelt körünket, hogy egy hazai szállítási vállalat jelentése szerint az utóbbi időben ismételtelen előfordult, hogy Németországba rendelt kolbász-küldemények a német birodalmi vámhivatal részéről visszautasítottak.

II.

Kereskedelemügyi miniszter úr ó nagyméltósága értesítése szerint, magyarországi kereskedők újabb időben nagyban próbálnak az amerikai „Egyesült Államokba“ mindenféle sorsjegyeket, ott leendő eladás végett szállítani.

Mint hogy azonban az északamerikai „Egyesült Államok“ vámtarifájának 16 §-a értelmében oda mindennemű sorsjegy bevitelére tilos, óva intjük kereskedelmi körünket, hogy fentjelzett kísérletektől saját jól felfogott érdekükben tartózkodjanak.

III.

A zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatal különféle közúti fahidak kijavítási munkálatainak biztosítása céljából részben f. évi július 15-ikén, részben ugyane hó 25-ikén ajánlati versenytárgyalást tart. A költségvetési összeg körülbelül 18.000 korona.

Miről az érdekelteket oly megjegyzéssel értesítjük, hogy a részletes föltételek a nevezett hivatalnál tudhatók meg.

Sopron, 1902. évi július hó 1-én.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hivatalos-rovat.

E hó 1-én délután 1/4 óra körül városunk területén egy kóbor veszett eb futott keresztül, s bóbórlása közben több kutyát és embert a város területén megmárt, azon megmárt kutyák, melyek ezideig kinyomozhatók voltak, a helybeli gyepmesteri telepen az állami állatorvos közbenjöttével kiirtattak, a megmárt emberek pedig védőtás céljából a Pasteur gyógyintézetbe Budapestre beszállítottak.

Felhívom a közönséget, hogy mindazok, kiket, vagy kiknek a kutyáját, vagy egyéb jószágát a fentebb jelzett időszakban egy sárgás vöröses színű, nagyobb fajta házőrző kutya megmárt volna, saját jól felfogott érdekükben mielőbb a kapitányi hivatalnál jelentkezzenek.

A veszett kutya Andrásidán kiirtatott, az állami állatorvos által boneoltatott, s a veszettség minden kétséget kizárólag megállapítva lett.

A fentiekből kifolyólag az 1888. évi október hó 15-én kelt 40000. sz. földmivélsügyi miniszteri rendelet 188. §-a alapján ezennel a Zalaegerszeg város területén levő összes kutyákra a mai naptól számítandólag 40 napig tartó zárt rendelek el. Ezen idő egész tartama alatt az ebtulajdonosok szigorúan tartoznak ügyelni arra, hogy kutyáik vagy megkötve istállóban tartassanak, vagy pedig harapás ellen teljesen biztos szájkosárral ellátva, pórázon vezettessenek.

Az ezen határozat ellen vétők kihágást követnek el, s az 1888. VII. tez. 154. §. i) pontja alapján 200 koronáig terjedhető bírsággal sújtathatók.

Zalaegerszeg, 1902. évi július 2-án.

Gaal Károly
rendőrkapitány.

Hirek.

A veszprémi egyházmegyében Szányi Ferenc taranyi plébános eschii, Boncz József keszthelyi segédlelkész taranyi, Kelemen Géza gyulakeszti segédlelkész nemesvitai, Tomka Géza vörösti lelkész geszti, Erdősi Károly kiskomáromi segédlelkész tapsonyi plébánossá nevezetett ki; Rimánóczy Endre csatári segédlelkész gyulakeszti helyezetett át.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Gérecz Károly sümegi állami reáliskolai tanárt a VIII-ik fizetési osztály harmadik fokozatába kinevezte.

Változások a csendőr tisztikarban. A honvédelmi miniszter Mészáros János főhadnagy zalaegerszegi szakasz parancsnokot a soproni, Rozsnyai Béla főhadnagy mohácsi szakasz parancsnokot a zalaegerszegi és Hajdó Márton a helybeli csendőrszárny állományába tartozó hadapród — tiszthelyettest a sárbogárdi csendőr szakasz parancsnokává nevezte ki.

A zalamegyei általános tanítói testület f. hó 3-án tartotta Zalaszentgróton évi rendes közgyűlést, melynek lefolyását lapunk más helyén közöljük. A közgyűlés befejeztével d. u. 1 órakor száz terítékű bankett volt a kaszinó nagytermében; a banketten a tanítóságon kívül szép számmal volt képviselve Zalaszentgrótnak a tanügyért melegen érző közönsége is. Bankett alatt több lelkes felköszöntőt mondtak. Szalay Sándor testületi elnök felséges uralkodónkra emelte poharát; szavait állva hallgatták meg s háromszoros éljennel kísérték; dr. Ruzsicska Kálmán, Wlassics Gyula miniszterre, Kertész József Zalaszentgrót előjáróságára és lakosságára, Békefi Elek Malatinszky Lajos főbíróra és Eitner Zsigmond országgyűlési képviselőre, dr. Ruzsicska Kálmán Szalay Sándorra, Glazer Imre a tanítótestület tagjaira, dr. Ruzsicska Kálmán Botfy Péter gondnokszáki elnökre, Berkovits József a jelenvolt hölgyekre, dr. Ruzsicska Kálmán, Udvardy Ignác, Szalay Sándor elnökre s a nagykanizsai tanítótestület tagjaira, Szalay Sándor a kartársi szeretetre, Békefi Elek dr. Ruzsicska Kálmánra, Szalay Sándor Berkovits József plébánosra, a lelkes tanügybarátra emelték poharukat.

A vármegye főispánjának üdvözlő sürgönye. Dr. Jankovich László gróf főispán Csáktornayáról, hol a főszolgabírói hivatalban hivatalos vizsgálatot tartott, a vármegyei tanítótestületnek f. hó 3-án Zalaszentgróton tartott közgyűlése alkalmából Zalaszentgrótra dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelőhöz a következő táviratot küldötte: „Az együttlevő tanítói kar tagjainak kérem, fejezze ki őszinte üdvözlőmet.“ — A közgyűlésen felolvasott sürgönyt a testületi tagok kitörő lelkesedéssel fogadták s táviratilag fejezték ki hálás köszönetüket vármegyénk főispánjának a szíves megemlékezésért.

Eljegyzések. Zollner Béla Jánosházáról eljegyezte Engel Margit kisasszonyt, öz. Engel Simonné leányát. — Weber Jakab budapestről eljegyezte Leopold Janka kisasszonyt, Leopold Ignác kereskedő leányát.

Alapszabály jóváhagyás. A zalaegerszegi szépítő egyesület alapszabályait a belügyminiszter a bemutatási záradékkal ellátta.

Névváltoztatás. Schnürmacher Zsigmond (Siegfried) Zsigmond zalaegerszegi lakos nevének „Sándor“-ra, kiskorú Anecsis Mária nagykanizsai lakos nevének „Pálfi“-ra, kiskorú Kohn Ernő nagykanizsai lakos nevének „Karezag“-ra, kiskorú Lamberger Jakab Jenő zalaegerszegi lakos nevének „Lukács“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Vásárártheiyezés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy Csáktornayán f. évi augusztus hó 3-ára eső országos vásár ez évben kivételesen f. évi augusztus hó 4-én, Szentkereszten pedig f. évi szeptember hó 14-ére eső országos vásár ez évben kivételesen szeptember hó 15-én tartassék meg.

Sümeq képviselő testülete június 28-án tartotta gyűlését Pozsonyi József városbíró elnöklése alatt, akinek abbéli jelentését, hogy a vadászterület Barkóczy Károlynak, mint legkedvezőbb ajánlatot tevőnek adták ki, tudomásul vették. — A város 80.000 K-ás kölesönére a Magyar Jelzálog Hitelbank ajánlatát fogadták el, mely szerint a kölesönt 4.95%-ra kapják 50 évi törlesztésre. — A zárda ügyében dr. Lukonich Gábor megbízott tett jelentést, mely szerint a veszprémi püspök a város feltételeit elfogadta s városbíró felolvasta és megmagyarázta a szerződés feltételeit, amelyeket egyhangulag elfogadtak és 30 nap múlva tartandó közgyűlésen határoznak a telek-éserek ügyében — A vásártér rendezése s a jogszerűen elfoglalt területek visszavétele ügyében a városbíró elnöklésével bizottságot küldtek ki.

A hivatalos óráknak megváltoztatása tárgyában a zalaegerszegi kir. pénzügyigazgatóság a következő hirdetményt bocsátotta ki: Ezzel közzhírré tétetik, hogy a zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóságnál a hivatalos órák folyó évi július hó 5-ikétől kezdve augusztus hó 31-ig hétköznapokon d. e. 7 órától délután 1 óráig, vasár és ünnepnapokon pedig 9—11-óráig egyhuzamban fognak megtartatni.

Jégvihar. Végig suhogott rajtunk az Isten ostora.

Egy negyed óra tönkretette mezőinket, viruló szőlőinket; közvetlenül az aratás előtt megsemmisítette egy év munkájának gyümölcsét, elvette a kenyeret és az aratáshoz készülő falvakra nyomorúságot, kétségbeesést árasztott.

Jó termést mutatott az Isten; reménységgel, örömmel várta a szegény nép a betakarítást és ma már sok községben nem maradt aratni való szem; a sárban hever a gabona feje, a földön szétszórva hever az éretlen gyümölcs s a letarolt mezőkön kétségbeesve tekint végig a földműves.

Szerdán délelőtt verőfényes idő, rekkenő meleg volt. A nap sugarai izzóvá tették a földet, a levegőt, amely ezüstfolyamként hullámozott a házak teteje felett. Délig felhő sem mutatkozott a láthatáron. Déután két óra felé egy szürke felhő gomolygott felénk északnyugat felől. Folytonos moraja majd egy órán át hallatszott, fódros, szürkés szélei gomolyogva közeledtek felénk. Egyszer a felhő kettészakadt. Egyik széle vissza felé kezdett uszni, a másik északkeleti irányba esapott vissza. Akik aggódva lesték a felhő mozgását, megkönnyebülve néztek a távozó felhő után. Egyszerre azonban egy dühös szélroham megfordította felhők útját. Ujra összecsapott annak két sötét szárnya s rettenetes gyorsasággal rohant dél felé. Előhírnöke, a szél összekuszált tört, zuzott mindent, ahol elszárgult s a városra a por és a felhő olyan sötétséget borított, hogy a hivatalos órákban felgyújtották a gyertyákat.

Fél háromkor elkezdett zuhogni az eső, amely köze néhány perc múlva jégcszemek vegyültek. A jégcsés mindig sűrűbb lett ugyan, de rövid idő alatt megszűnt és csak a zápor zúgott tovább. Egyszerre megszakadt az eső, nagyot dördült a firmamentum és kopogva, recsegve tisztán hullott a jég, amely néhány másodperc alatt belepte a földet. Galambtojás nagyságu és többnyire szabályosan gömbölyű jégdarabok estek; szeszélyes alakú jégkristályokat nem lehetett találni.

A városban nyolc percig tartott a jég; a külső területen azonban sokkal nagyobb volt a veszedelem. A hegyeken két ízben szakította meg az esőt a jég hullása. Első ízben 12 percig, másodszor 4 percig esett teljesen szárazon, egy csepp eső nélkül. Legnagyobb kárt tett az Egerszeg-hegy felső felén, a Bicsali körül; a Jánka lejtőin és a Besenyő felé eső mezőkön.

Szomorú képe lett az egész vidéknek. Egy negyedóra alatt sok ember koldussá lett.

A jégverés oly szeszélyes uton haladt s akkora vidéket tett tönkre, hogy szinte példátlan. Vasvármegye szentgothárdi és felsőöri járásában kezdődött, a hol sok község határát verte agyon úgy, hogy az idén nem aratnak; azután átesapott hozzánk, ahol kártételének határa Hászhágyánál, letelék Nagykanizsánál és a Muránál van. Hászhágyon csak néhány szem jég esett, de kárt nem tett; Salomvárnak a Zalán innen eső részzeit elverte; Szentgyörgytől Egerszegig s ettől északra eső vidék sértetlen maradt.

Eddig a következő helyekről érkeztek tudósítások a jégverésről: Salomvár, Keményfa, Zalalövő, Zalapataka, Csonkahegyhát, Milej, Paisszeg, Kustánszeg, Nagylengyel, Rám, Döbréte, Bazita Besenyő, Botfa, Csatár, Bak, Zalaszentmihály, Páka és környete levő néhány kisebb község, Nagykanizsa.

A szomorú statisztika azonban még nem teljes, mert a jelentések még nem érkeztek mind be.

Hir szerint a legerősebb volt a jégverés Keményfa, határában ahol a mezőn levő állatokat szénával védelmezték és Csonkahegyháton, ahol iszonyu szélvihar dühöngött.

Nyilatkozat. A zalaegerszegi izr. hitközség több tagja a következők közzétételére kérte a szerkesztőséget:

A „Magyar Paizs“ azt újságolja, hogy: „a helyi izr. hitközségben kántori pályázatot hirdettek, s amint jelentik, pályáztak is hárman. Két modern magyar zsidó és egy lengyel zsidó, aki még magyarul sem tud jól. Ugy látszik ez utóbbi jobban ügyeskedett s meghódította az ósdi hívőket, kik úgy látszik többen vannak

Egerszegen. Így tehát ez a párt fog győzni — talán — a mi mégis csaknem hihetetlen.“

A „Magyar Paizs“ t. szerkesztőjét alaposan felültették.

Sajnálatra méltó a dologban csak az, hogy a „Magyar Paizs“ t. szerkesztője megrovási kalandokban utazik, besugásokra hallgat, vádol egyéneket és hitközséget anélkül, hogy a megvádolt hitközség által magát előbb intormáltatná.

Nem való, hogy a zalaegerszegi izr. hitközség „lengyel zsidó“-t kíván a kántori állásra alkalmazni.

A kántori állásra pályázó, ama bizonyos „lengyel zsidó“ évekig volt Kassa és Székesfehérvár városok intelligens és kiválóan magyar érzelmű zsidó polgárainak főkántora, jelenleg pedig Balassagyarmaton tölti be ugyanezt az állást. Magyar állampolgár és tisztességes alattvalója a magyar államnak.

Ama bizonyos — soha kántor iálist be nem töltött — „két modern magyar zsidó“ egyike pedig a bécsi „Karl Theater“ kórusának tagja, a másik pályázó pedig ugyancsak Bécsben szüjt „a modern magyar zsidó“-kat éltető és tápláló levegőt, tehát a „vélemény különbség“, mely a kántorválasztás dolgában előállt, nem annyira „esudálatos“, miként azt a „Magyar Paizs“ feltünteti. A zalaegerszegi izr. hitközség több tagja.

Zászlófelavatás. Ma délelőtt avatják fel Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye székházában azt a nemzeti zászlót, amelyet az országos nemzeti szövetség küld az Amerikában élő Magyaroknak. A hazafias ünnepélyen közéletünk sok kitünősége vesz részt.

A zalaegerszegi kereskedő ifjak június 29-én tartották nyári mulatságukat. Az eddig szokásban levő nagy program elmaradt, talán azért volt a mulatság az idén kevésbé látogatott. Az anyagi siker kielégítő. Összes bevétel volt 270 korona, kiadás 130 korona, tiszta jövedelem 140 korona. Felülfizettek: Heinrich Vilmos, dr. Czinder István 4—4 korona, Breisach Sámuel 3 korona, N. N. 2 korona 80 fillér, Balassa Benő 2 korona 80 fillér, dr. Vajda Manó 2 korona 60 fillér, Schütz Sándor és Fia, Heinrich Miksa, Klein Jakab, Gyarmati Vilmos, dr. Klein József 2—2 korona, Neufeld Izidor 1 korona 60 fillér, Lövinger Simon, N. N. 1—1 korona, Révész Lajos, Eisner József, Lóvy Heinrich, dr. Halász Miksa, Erdős Gyula 80—80 fillér, N. N., Pfeifer Mór, özv. Rosenberg Adolfné 60—60 fillér, Hirschsohn Manó, Grüner Béla, Landier Lajos, Veber Samu, Kummer Gyula 40—40 fillér, Böhm Samu, N. N. 20—20 fillér.

Jóteknycélú mulatság. A zalaszentgróti iparos ifjusági egyesület által a Zrinyi vendéglő kerti helyiségében rendezett mulatság kitünően sikerült s az egytel részére 150 K tiszta jövedelmet eredményezett. Felülfizetni szivesek valának: Kublin János 3 K, Botfi Péter. Ipartestület, Varga Károly 2—2 K, Kóber János 1 K 60 f, Krausz Sándor, Bognár András, Kis József 1 K 20 f, özv. Bita Józsefné, Sövény Albert, Szakály Lajos, Beck Zsigmond 1—1 K; Tavasz István, ifj. Szalay Ignác, Németh Lőrinc, Mittermajer József 80—80 f, Bauer Dezső, Kurucz János, Szalay Benő, Tóth József, Nagy Kálmán, Sziter Jenő, Nagy Sándor, Tóth Lajos, Veisz Lajos, Morgenstern Ernő, Németh Kálmán, Lukács Gábor, Pradl István 60—60 f; Trebits Pál, Hettyey László, Neumann Lajos, Halek Ernő, Erdős Zoltán, Benkő Lajos, Morgenstern Ignác, Varga Miklós, Schilhán József, N. N. 40—40 f; Zsidnai József, Péter János, Hermán János, Vilner Benedek, Baraskai Sándor, Szücs Imre, Mojzer Istvánné, Glazer Gyula, Koreim Miksa, Simán Jenő, Hamburger Mátyás, Szily József, Horváth István, Sövény Ferenc, Nágl Ferenc, Szeiler J., Horváth Imre, Peszhofer Józsefné, Kovács Zsigmond, Sulek Lajosné, Fleiner Samu, Holeczpfel Gyula, Varga János, Ekstein Mórné, Pap Kálmán, ifj. Garzó Pál, Bonyhád Pál, Cséri Gábor, Pápai József, Kozári Károly, Viola György, Imre Sándor, Domonkos István, Bolla László, 20—20 f, Sinkó Gyula, Stern Ignác, Polák Pinkász, Pranger György, Veisz Sándor, Magasházi Jenő 10—10 f. A szives felülfizetőknek ez uton is halás köszönetét fejezi ki az egyesület elnöksége.

Gazdasági munkás megjutalmazása. Szép és megható ünnepség folyt le július 29-én Csányban gróf Battyány József földbirtokosnál, akinek gazdáját, Magasházy Jánost, sok évi buzgó és hű munkásságáért a földművelésügyi miniszterium

100 K-val és diszoklevéllel jutalmazta. Az ünnepség, melyen részt vett vármegyénk főispánja dr. Jankovich László gróf is, ünnepélyes istentisztelettel kezdődött; az ünnepség Almáson folyt le, ahol a kitüntetett a vármegye főispánja nevében Szentmihályi Dezső, a vármegyei gazdasági egyesület nevében pedig Malatinszky Ferenc üdvözölte s az ünnepséget Malatinszky Lajos járási főbíró zárta be. Táviratilag üdvözölték a földművelésügyi minisztert. Délben gazdag lakoma volt a házigazdánál, amelyen nagy számmal volt képviselve a vidékbeli intelligencia. A vendégségből bőven kijutott az uodalom eselédtségének is.

Előléptetés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Schmidtné Réffy Laura* és *Katonáné, Korbai Róza* zalaegerszegi polgári leányiskolai tanfőnöket a IX-ik fizetési osztály első, *Sauer-mann Mihály* nagykanizsai polgári iskolai tanfőt a IX-ik fizetési osztály második, *Nánay Sándor* balatonfüredi gazdasági felsőnépiskolai igazgatót a X-ik fizetési osztály első, *bárá Jeszenák Annt* eszaktornyai polgári leányiskolai tanfőnököt a X-ik fizetési osztály második fokozatába léptette elő.

Szülő- és oltványtelep tanulmányozása. A Zalamegyei általános tanfői testület tagjai közül mintegy hatvanan a Zalaszentgróton f. hó 3-án tartott közgyűlés alkalmából délután bankett után Berényi Jenő zalaszentgróti földbirtokos szives meghívása következtében ennek a várostól öt pere távolságban levő, 35 holdas szülő- és oltványtelepének tanulmányozására mentek ki; a figyelmes házigazda gondoskodott szakavatott vezetőről, aki minden irányban alapos és részletes magyarázattal szolgált; nem győzték esodálni a jelen voltak a nagy gonddal és kiváló szakértelemmel kezelt dús hozamot ígérő szülőtelep, amely fényes bizonyítéka, mennyire lehet alapos tudással és vasszorgalommal megküzdni a szülőveszedelmes ellenségével, a phylloxerával. — Az igazi meglepetés a tanulmányut befejeztével várt a tanfőságra, a mikor ugyanis majd egy óras tanulmányut után a pince előtt levő szép kilátású térhez ért, ahol gazdagon megterített asztalok vártak a kifáradt tagokra. Igazi magyar vendégszeretettel látta el a minden irányban figyelmes házigazda az oly szép számmal megjelent tanfőket, akiknek nevében dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő köszönte meg a szives és lekötő vendégglátást. Csakhamar megindult a jókedv, sziporkázott az élez közben szólt a dal; elősegítették a kitünő rizling és muskotály, amelyeket az önműködő lopók szolgáltattak begyakorolt kezelés mellett. Hét óraker oszlott el a társaság, szívében nem muló hálával a szives házigazda irányában, aki a tanügy szerény nap-számosságainak pár felejthetetlen órát szerzett.

Idegbaj miatt. Berger Hans, egy szorgalmas német ember, aki csak egy éve jött Magyarországra és kibérelte a kiskaposi pusztát, idegbaja miatt öngyilkossági kísérletet követett el. Kétszer lőtt a fejébe, de a kisméretű revolver csak könnyű sérüléseket ejtett rajta.

Bíró választás. Zalaszentgróton f. hó 1-én volt Malatinszky Lajos járási főszolgabíró elnökelete alatt a bíróválasztás; községbíróvá *Horváth Imrét* választották meg.

Mire jó a vicinális lassusága. Farsang Rozália hajadon eddig ismeretlen okból a Csási utca alatt a vicinális vasut kerekei elé dobta magát. A vonat ezen a helyen a szokottnál is lassabban halad s ez volt a szerenésje a leánynak, akit a mozdony letolt a sinekről s csak jelentéktelen sérüléseket okozott az öngyilkos jelöltön.

Gondatlanság. Június hó 27-én d. u. Klujber Julia gosztolai lakos négy éves fiaeskáját magára hagyva kiment dolgozni. A fiu a konyhában néhány szál gyufát talált s azzal a pajtába ment játszani, a gyufát magával vitte. A játéknak azonban rossz vége lett, mert a pajtában levő takarmány meggyuladt s úgy a lakóház, mint egy melléképület a lángok martalékává lett.

Féltékeny amazon. A szerelem hatalmáról szól ez az érdekes eset. H. Verona zalaegerszegi lakosnő kapja magát s levelet ír Lasztonya község bírájának, hogy ha Németh István pintért a községből ki nem kergetik, felgyújtja a falu négy sarkát. A leleményes bíró nem lévén hozzá szokva ilyen való lyrai ömlengésekhez, megtette a feljelentést s a vizsgálat kiderítette, hogy az asszony féltékenységből írta a fenyegetést. Az elégtétel vevésében meggátolt amazon kijelentette, hogy ő azért akarta Lasztonyát felgyújtani, mert Németh István pintér vele 1900-ban 1 évig vad-

házaságban élt s azt ígérte, hogy — természetesen bal kézről — haláláig ily boldogok lesznek. Ezt az ígérte azonban nem váltotta be, a mennyiben szeretvén a változatosságot, más nővel állt össze.

A majáis vége. Kispáliban majálist rendeztek, a mely eltartott az éjjeli órákig, s a hol igen kedélyesen mulatott Gyuk Minály kispáli legény is. Hazafelé összetalálkozott Koltai Lajos és Szaller Ferenc kispáli lakókkal s szóváltásba keveredtek. A kedélyes diskurzusnak az lett a vége, hogy mind a hármat 2 hétig vizes lepedőbe kellett takargatni.

Uj találmány. Vendéglősöknek fontos sörkimérőkészüléket talált fel Stiller József jégszekrénygyáros (Budapest, Nagydiófa-utca 22.) E szab. sörkimérőkészülék (hűtött levegőnyomással) az előbbiekkal szemben fele jeget takarít meg, a mi különösen a mostani jéghiánynál rendkívül előnyös. E megbízható cég egyéb megbízható készítményei is, bormérési berendezései, csapjai, fürdőkádjai, stb. mind tartósak és a mellett, olcsók. Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

Tüzek. Szőke Károly zalaegerszegi és közép Horváth József ebergényi lakosoknak a Gógán-hegyi fordulathoz lévő hegyi hajléka folyó hó 1-én délután 6—7 óra között leégett. A tűz ugy támadt, hogy Szőke Károlynak Janesi nevű 5 éves fia gyufát talált s azzal a hajlék mellé berakott szalmát meggyújtotta. A tűz csakhamar átesapott Szőke hajlékára és segítség nem lévén a közelben, Horváttal együtt leégett. A kár összesen 1000 koronát tett ki. Mult hó 24-ikén Marton Ferenc dobzonaki lakos padlásán reggel 1/2 5 órakor tűz ütött ki s a takarmány és a gazdasági eszközök elégetek.

Árva fiúk ingyen felvétele. A balatonfüredi Erzsébet-szeretetházba ez évi augusztus hónapban mintegy 12 árva fiú fog felvételt. A pályázatnál a következők tartandók szem előtt: Növendékekül a teljesen árvák és vagyontalanok vétetnek fel, s csak ezek hiányában vétetnek fel másod sorban a félárvák. A kérvények az igazgatótanácshoz intézendők, s vagy a tanács elnökéhez, dr. Segesdy Ferenc kir. járásbíró úrhoz, vagy alulírott igazgatóhoz küldendők be augusztus 1-ig. A kérvényekhez a következő okmányok melléklendők: a) családi értesítő (nem pedig keresztlevél), b) szegénységi bizonyítvány, c) orvosi bizonyítvány a fiú testi és szellemi épességéről s az újraoltásról, d) netáni iskolai bizonyítvány. A kérvények és mellékletek bélyegtelenek, amennyiben szegény árva iránt tétetik a kérvényezés. Csak oly árvák vétetnek fel, kik 6 évesek elmúltak már, de 10-ik életévüket még nem töltötték be és magyar honosok.

Érettségi vizsgálat eredménye. A keszthelyi kath. főgymnasiumban az érettségire jelentkezett 15 növendék mindegyike sikerrel tette le az érettségi vizsgálatot; közülök 3 jeles, 8 jó, és 4 egyszerű érettségi bizonyítványt kapott.

A gyümölcs kivitel előmozdítása érdekében Darányi földmivelésügyi miniszter ez évben is úgy intézkedett, hogy az országos gyümölcsészeti miniszteri biztosság a hozzá érkezett termés jelentések alapján a nagyobb eladó készlettel bíró gyümölcstermelőkről épügy, mint a külföldről jelentkezett gyümölcs kereskedőkről nyilvántartási jegyzéket vezessen s a kereskedők jegyzékét a hazai termelőknek, a nagyobb termelőket a külföldi kereskedőknek megküldje s így az érdekelteket egymással össze hozza. Ebből kifolyólag az országos gyümölcsészeti miniszteri biztosság ez uton is felhívja a hazai termelőket, a kiknek nagyobb eladó gyümölcs készletük van, avagy lesz, hogy azt a külföldre küldendő időszakai jegyzékekbe való bejegyzés véget nála (Budapest, földmivelésügyi miniszterium) jelentsek be. A bejelentések nemesak a gyümölcs neme és mennyisége, hanem a gyümölcs fajtája, valamint a termelőnek saját érdekében a pontos címe (az utolsó posta, vasuti állomás, megye) is feljegyzendő.

Boszuálló szerelem. Egy falusi menyecske, aki már sok tavasz virágait látta elhervadni, még mindig fiatal szívvvel volt megáldva. Mindig fiatal legényekkel folytatott viszonyt, akik természetesen nem voltak hozzá feltétlenül hívek. A menyecske azonban hamar vigasztalódott. Keresett és talált is más szerelmet, mert teltet a módból a legényeknek szivarra, borra. Legutoljára egy 18 éves suhancz birta az asszony hajlamát. A fiu azonban annyira elidegenedett a szerelmes

menyeeskétől, hogy ott hagyta a faluját és bejött a városba szolgálni. A eszerben hagyott asszony a mult hetivásáron itt járt egy tele kosár tojással. Véletlenül szemközt jött a legénynyel, akinek szemrehányásokat tett. A fiú őszintén megmondta hogy ráunt a vénülő hölgy szerelmére, amire a vérig sértett asszony az egész kosár tojást a legény fejére borította. Erre egy kis parázs verekedés keletkezett, amelyben az asszony húzta a rövidebbet. A esatának a járőkelők vetettek véget.

Lebukott a szekérről. Özv. Pergár Andrásné I. hegykerületi lakos szénát vitetett haza a rétről. Maga is felült a széna tetejére. A szekér egyszerre nagyot zökkent, az asszony fejétőre lebukott az utra és szörnyet halt.

Hogyan fogynak el a koldusok fillérei. Pauer Szidónia horvátországi illetőségű koldusasszony végig járta a város utcáit és koldulgatott. A mit egy fillérenként összegyűjtött, menten elitta. A szesz aztán annyira fejébe szállt, hogy a „Sas“ utcában elesett és nyomban elaludt. Rendőröknek kellett bevinni a kapitányi hivatalba, ahol teljes 24 óráig eszméletlenül hevert. Miután magához tért, megbüntették és illetőségi helyére toloncolták.

A lelkiismeret hatalma. Mószer János zala-patakai lakost igen szomorú eset érte és ha nagy nyene ő kelme, akkor még kellemetlenebbül érintette a história, mert a mult hétfő virradójára a liba-öljút üresen találta és 6 darab libájának csak hült helye volt. Hála azonban a sors gondos kezének, a tettes Biesák Mihályné és Németh Juliánna a libákat épen Egerszegre hozta be eladás végett és szerenesétlenségére a piacra megpillantotta a libák volt gazdáját. A lelkiismeret nem hagyta nyugodni, szedte sátorfáját és sietett a jószággal haza, és a falu határában elhessegette a libákat, de valószínű, hogy azért, megkapja a jutalmát.

Egerszegi Janesi katonaszökevény. Alig van hét hogy városunk ismert alakjáról ne hallanánk. Egerszegi János is csak olyan közönséges egyéniség lévén a tekintetes sorozó urak előtt mint más emberfia, „tauglich“ lett, hozzá huszár a szombathelyi es. és kir. 11 huszárezred 4 századában. A kényelemhez és a munkanélküli élethez szokott János urnak sehogysem tetszett a sok munka és a vékony koszt, azért felhasználva a huszárok elfoglaltságát, egy délutáni napon 2 társának ezüst óráját és 14 korona készpénzét magához véve civilben meglépett. Nem sokáig élvezte az arany szabadságot, mert Baranyaszent lőrincen már elesipték, s most még büntetést is kell szolgálnia.

Kellemenlen ebredés. Nagy Erzsébet pálfi-szegi lakos igen kellemenlen masszírozásra ébredt a minap éjszaka. Hallotta ugyanis egy 11-óra tájban, hogy valaki az ajtajánál babrált, de azt hitte, valami kutya és másik oldalára fordulva ismét nyugodtan aludta az igazak álmát. Nem-sokára azonban botütésekre ijedt fel álmából, de szíves vendégét még dulakodás közben sem ismerte meg, de a nyomozás kiderítette, hogy a tettes Milei Ferenc szomszéd, ki tettét boszúból követte el a sértett nőn.

Vesztett eb. E hó 1-én délután egy vörös szőrű gazdátlan eb jött be a Zsák utcán a városba. Ahogy ide beérrt, a sok utcai gyerek üldözni kezdte, mitől még jobban megvadult és Simon Ferenc 13 éves, Babics János 9 éves, Babics Ferenc 5 éves, Molnár József 8 éves és Gerenesér Jakab 22 éves fiukat több helyen megmarta. A kutyát tovább hajszolták, minek következtében ez Andrásidára futott, hol többeket megmarta, de agyon is verték és el is földelték. Miután megállapították, hogy az eb vesztett volt, a megmartaikat a budapesti Pasteur intézetbe szállították. A kapitányság elrendelte az ebzárlatot.

Eluszott a rák ára. Baranyai István budafai lakos szabad óráiban a rákászás szórakozást nyújtó sportjával foglalkozik. Kora hajnaltól késő estig üldögél a Zala partján és a vízbe lerakott rácsait huzálja föl. A rákokat Zalaegerszegre hozza és eladja őket. A minap is hozott néhány százat s a zsákmányt sikerült jó áron eladni. A jó vásáron felbuzdulva egyik koresmába ment s ott jó napot esínált magának. Addig hozta az egyik litert a másik után, míg a rákászásból összekuporgatott 18 koronája eluszott. Baranyai most újra kezdi a rákfogást.

Czigány tyukász. Forgács Pál Máté előszere-tettel lopkodta a tyukokat. Sok gazdaasszonyt

boszantott föl tolvajlásával, de mindig sikerült neki a lopott tyukokon tuladni. A minap azonban rajtavesztett, mert egy rendőr abban a pillanatban tartóztatta le, a midőn két tyukot el akart adni. Bekisérték a rendőrségre, a hol megindították ellene a vizsgálatot.

Mult hetivásár. A mult hetivásárra felhajtottak 30 darab szarvasmarhát s eladtak belőle 20 darabot; sertésekből fölhajtottak 180 darabot, eladásra került 120 darab.

Elveszett aranylánc. A kereskedő ifjak által mult vasárnap a kaszaházi kertben rendezett mulatság alkalmával egy kis vékony, sodrott alakra készült arany nyaklánc elveszett. A becsületes megtaláló adja át a rendőrségnek.

Talált pénz. A vármegyei ház téren pénzt találtak és átadták a rendőrkapitányi hivatalnak, ahol jogos tulajdonosa a hivatalos órák alatt átveheti.

Az ablakon kidobott fülbevalók. Szép nemesopál köves fülbevalói voltak egy helybeli úrnőnek, amelyek régi, kedves emléktárgyak. A szobaány a minap takarítás közben, a portör-lővel együtt kidobta a függőt az ablakon s az ékszer elveszett. A ki a rendőrséget nyomra vezet, illő jutalomban részesül.

Vasuti nyári menetrend. Zalaegerszegre érkezik:
Bobárol 8 óra 39 p. reggel, 5 óra 45 p. délután, 9 óra 47 p. este. Csáktornyáról 9 óra 15 p. reggel, 8 óra 24 p. este. Zalaegerszegről indul: Bobára 5 óra 54 p. reggel, 9 óra 29 p. délelőtt, 4 óra 12 p. déltán. Csáktornyára 4 óra 59 p. reggel, 5 óra 52 p. délután. Helyi közlekedés Zalaegerszeg és Zalaszentiván között. Zalaegerszegről Szentivánra indul: 6 óra 35 p. reggel, 11 óra 54 p. délelőtt, 2 óra 33 p. délután, 8 óra 30 p. este. Szentivánról Zalaegerszegre érkezik: 7 óra 56 p. reggel, 1 óra 57 p. délután, 4 óra 01 p. délután, 9 óra 47 p. este. Szentivánról indul: Szombathely felé 7 óra 15 p. reggel, 1 óra 12 p. d. u. (gyorsvonat), 3 óra 13 p. délután, 2 óra 17 p. éjjel. Nagykanizsa felé 5 óra 55 p. reggel (vegyesvonat), 12 óra 37 p. délután, 3 óra 13 p. d. u. (gyorsvonat), 9 óra este, 2 óra 21 p. éjjel. Nagykanizsáról a vegyes vonat indul 5 óra 20 p. d. u., Zalaszentivánra érkezik 7 óra 04 p. délután.

Közgazdaság.

Magyarország lentermelő gazdáihoz! A nagymélt. m. kir. földmivelésügyi miniszter úr rendelkezése alulírott által, Magyarország legkülönbözőbb vidékeire 15 vagon eredeti orosz lenmag osztatot ki fonalas (kórós) len termelésének céljaira. Az ezen magból eredő termést, — amennyiben egészséges, kézzel letakarítva (illetve a földből kitépve), a magterméstől az erre szolgáló gerebenekkel lefosztva (kaphatók darabonként 8—10 koronájával Fiedler János alulírt gyárának bármelyikében), szárítva, áztatlan állapotban megvásárolja:

I. az első magyar lenkikészítő-gyár (Tany-Nemes-Ócsán, vas. állomás, Komárom m.) II. az első szepesmegyei lenkikészítő-gyár (Szepesolaszi, vas. áll.), III. az első erdélyi lenkikészítő gyár (Székelykeresztur, vas. áll.), IV. az első szlavonai lenkikészítő-gyár (Eszék, vas áll.), oly feltétellel, hogy a lenkóró 120 klgrjáért 6—9 koronát fizet a gyár helyén a szerint, amint a lenkóró átlagos hosszúsága 50—90 cm közt ingadozik.

Mind a négy gyár részint tulajdona, részint bérlete Fiedler János lenkikészítő vállalkozónak, a kinek főintézete Csehországban van (Wekelsdorf, Böhmen); a hozzá intézett ajánlatok azonban — leghelyesebben egy-egy lenmustrának kíséretében — címezhetők a fentirt gyáraknak bármelyikébe is (gyorsabb lebonyolítás kedvéért lehetőleg német nyelven), leghelyesebben abba a gyárba, a mely a termelőhöz legközelebb esik ami a térképről kivehető; sőt annak a termelés helyétől való pontos távolsága a vasuti menetrendből mindig ki is számítható.

Megjegyzendő, hogy a lenkórónak vasuti szállítási díja csak teljes vagonrakományoknál alacsony, amennyiben ugyanis ez utóbbi esetekben a m. á. v. és a kassa-oderbergi vasut a I. kivételes díjszabást alkalmazzák a kereskedelmi Miniszter urnak idevágó rendelete értelmében, amely díjszabály annyira csekély, hogy egy vasuti kocsiért fizetünk pl. 100 kilométernyire 31 koronát, 200 kilométerre 57 koronát, 300

kilométerre 77 koronát, 400 kilométerre 97 koronát. Ennél nagyobb távolságokra nem ajánlom a szállítást, éppen azért a gyárossal az egyezés csak a termeléshez legközelebb eső gyárig kötéssek meg, avagy ha nem, úgy a távolabb eső gyárig való távolságkülönbség miatt felmerülő szállítási költség többletét a gyáros tartozzék fizetni. Egy teljes vasuti kocsi megtöltésére kell mintegy 40—70 mmáza, a szerint, amint azt szénasajtóval összesajtoltuk és táviródróttal kötve összebáloztuk-e vagy nem; egy ilyen mennyiségű lenkórótermés elérhetősége kell mintegy 4—6 kat. hold lenvétés.

A lenmag lefosztásához ujabban már gépek is kaphatók (Leinsaatenknottugsmaschine), Hannsdorf, Mähren, Bierent Alajos gépgyárában darabonként 150 koronájával.

A rostos (fonalas) len termelése Magyarorszában immár mind nagyobb-nagyobb arányokat kezd ölteni; míg 1901-ben 9 vagon, addig a folyó évben már 15 vagon eredeti orosz lenmagot osztott ki a Nagyméltóságú m. kir. Földművelésügyi Miniszterium, amelynek elvetése után az első termés most már áztatás nélkül káros állapotban értékesíthető a Fiedler János kezelése alatt levő, Szepesolasi (Szepesm m.) Tany-Nemesósa (Komárom m.) Székelykeresztúr (Udvarhely m.) és Eszék (Verőce m.) vasútállomások eimen lévő gyárakban, ez utóbbiban azonban csak úgy, hogy Magyarországból jövő termésekért Eszék város 1 korona beviteli vámot fizettet a lenkóró 100 klg-jáért.

Amily nagy mérvben terjed a lentermelés, épen annyira majdnem biztos az, hogy Oroszországból újra fog kelleni jövőre vetőmagot nagyban vásárolni még a folyó évi nyár végén, és pedig azért még a nyár végén, hogy a magot ne kelljen onnan téli időben vasuton szállítani, holott az a vizek befagyása előtt hajón olcsóbban eszközölhető, Stettin városág a tengeren és Boroszlóig az Odera folyón.

Felkéretnek ennek okáért az igen tisztelt lentermelők, hogy esetleges jövő évi lenmagszükségletüket az alulírott címnél legkésőbb folyó évi szeptember hó 1-ig jelentsék be, mert az ennél későbbben érkező megrendelések miatt támadhat kellemetlenségekért nem vállalhatok felelősséget. Füredy Lajos m. kir. gazdasági szaktanár.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

		Kor.-tól	Kor.-ig
búza	minőség szerint . . .	9.—	9.—
rozs	» » . . .	7-10	7.30
árpa	» » . . .	6.—	6.50
zab	» » . . .	6-50	6-60
lőher	» » . . .	48.—	52.—
tengeri	» » . . .	6.—	6-50
bükköny	» » . . .	8.—	8-50
hajdina	» » . . .	—	—
fehérbab	» » . . .	—	—
tarkabab	» » . . .	—	—
burgonya	» » . . .	—	—

Henneberg-selyem — csak akkor valódi, ha közvetlenül tőlem rendelik — bluzokra és ruhákra fekete, fehér és színes 60 krajcártól 14 frt 65 krajcárig méterenként. Mindenkinek bérmentve és vámmentesen házhoz szállítva. Minták postafordultával. — Schweiczba küldött levelekre kétszeres bélyeg ragasztandó. G. Henneberg es. és kir. udvari szállító selyemgyára Zürichben.

Süketek hallanak.

»Die Illustrierte Welt« című folyóirat (Chiswirek High Road No. 626 London W) egy esodálatos gyógmódnak a leírását közli, melyet sükettség, fülzúgás ellen, bárki otthon, mindig jó sikerrel használhat. Az ujság ezen száma mindenkinek ingyen megküldetik, ha a címét az »Illustrierte Welt« szerkesztőségébe beküldi.

Nyilt-tér.*

A KRONDORFI A LEGJOBB NYÁLKAOLDÓ GYÓGYVIZ.

* K rovatanban közlöttekért felelősséget nem vállal a szerk.

Évenkénti előállítás 39 millió szelencze.

NESTLE

gyermekliszt.

Teljes táplalek csecsemők és gyomorbetegék számára legjobb havasi tejet tartalmaz.

Naponkénti tejfogyasztás 184000 liter.

A bőr ápolásához.

A hosszú téli időszak után igen sürgős a testet alapos tisztogatás és desinfectió alá venni. Maga a víz ehhez nem elegendő, hanem nagyon czélszerű használni erősen desinfectáló hatású szappant. A legjobb szappanok erre a czélra minden fürdés és mosdásnál a **Berger-féle Theerszappan**, a **Berger-féle Glycerin-Theerszappan** és **Berger-féle Karbolszappan**. Kaphatók minden gyógyszerárban. Valódi csak a látható védjeggyel!

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Oktató kerestetik.

A polgári iskola IV-ik osztályában megkivánt mértani rajzból, nevezetesen: az árnyék- és távlatból ki vállalkozna utbaigazítótul? Az ajánlkozó zalaegerszegi lakos legyen. Könyv meg van hozzá. Megfelelő díj adatik. Ajánlkozó írja meg címét és lakását egy levelezőlapra a következő címre: **Simonffy György** földbirtokos urnak **Boczföld**. u. p. Zalaegerszeg.

Egy jó házból való fiu

TANONCUL

felvétetik

Unger Antal könyvnyomdájában.

3496/tkv. 1902. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Podvinecz és Heiszler* budapesti cég végrehajtónak *Grünfeld József és Reich Johanna* végrehajtást szenvedők ellen 3840 K tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyben a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a kislengyeli 120 sz. tjkvben + 55 hrsz. alatt felvett ingatlanból Grünfeld Józsefnek 500/7402-ed rész jutalékára és az ezen álló malom épületre 52 korona. II. a pölöskei 958. sz. tkvben + 473/a/2 hrszám alatt Reich Johanna Grünfeld Jakabné tulajdonául felvett 2102 korona kikiáltási árban úgy azonban, hogy ez ingatlan fele részére C 1 alatt özv. Kálmán Sándor kelléki javára bekebelezett holtiglani haszonélvezeti jog az árverés által nem érintetik; III. a pölöskei 959 sz. tkvben + 452/b hrsz. alatt felvett ingatlanból Reich Johanna 1/2 részbeni jutalékára 359 K ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi augusztus hó 4-ik napjának délelőtt 10 órájkor Kislengyeiben 1902. évi augusztus hó 5-én d. e. 10 órákor Pölösken a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 5 K 20 f, 210

K 20 f, 35 korona 90 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban az 1881. LX. t.-c. 48. § alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.
Zalaegerszeg, 1902. évi április hó 6-n.

Szirmay, kir. tszéki bíró.

885—902—1018—1019

a. 1902. szám.

Hirdetmény.

A II. községi kerület kir. felügyelője a következő munkák végrehajtását engedélyezte:

1. 150 szám alatt kelt rendeletével a pozsony—varasdi állami közuton levő 40. és 49. sz. fahidak javítását **1334 korona 61 fillér erejéig.**

2. 136. szám alatt kelt rendeletével a pozsony—varasdi állami közuton levő 67. sz. fahid felszerkeztetének megújítását **3994 korona 24 fillér erejéig.**

3. 118. szám alatt kelt rendeletével a székesfehérvár—grácsi állami közuton levő 6. sz. hidnál a támfal javítását **539 korona 67 fillér erejéig.**

4. 158. szám alatt kelt rendeletével a pécs—varasdi állami közuton levő 46. sz. fahid helyreállítását **707 korona 74 f erejéig.**

A fentemlített munkák kivételének biztosítása céljából **az 1902. évi július hó 25-ik napjának d. e. 10 órájára** a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat **mindegyik munkára külön-külön a kitűzött nap d. e. 10 órájáig** a nevezett hivatalhoz annyival is inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatok minden munkára külön-külön teendők s a borítékra világosan ráírandó, hogy az ajánlat melyik munkára tételik.

Az ajánlatokhoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki műveletek és részletes feltételek alulírt m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Zalaegerszegen, 1902. június 23.

M. kir. államépítészeti hivatal.

a hivatal főnök:

Lányi Kálmán

kir. főmérnök.

A
Brázay-féle

sósorszesz

nélkülözhetlen háziszer.

== Kapható mindenütt. ==

ad. 4960/tkv. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *Zalavármegyei takarékpénztár* végrehajthatónak *Lövei József és Simon József* (Pál fia) végrehajtást szenvedők ellen 260 korona tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén lévő, a baki 26. sz. tkvben I. 27., 167., 188., 416., 495., 506., 654., 742. hrsz. alatt Simon József és neje Kranitz Margit tulajdonául fölvetett ingatlanból Simon József felerészbeni jutalékára 981 korona; II. a baki 430. sz. tkvben † 120/a/2. hrszám alatt Lövei József tulajdonául fölvetett ingatlanra 204 korona; III. a baki 353. sz. tkvben fölvetett következő ingatlanokból Simon József $\frac{5}{12}$ -ed részbeni jutalékára és pedig: † 948. hrszám alattira 49 korona, † 1053. hrszám alattira 60 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltek és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi szeptember hó 10-ik napjának délelőtt 10 órakor Bakon**, a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adadni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 98 korona 10 fillért, 20 korona 40 fillért, 4 korona 90 fillért, 6 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Zalaegerszeg, 1902. évi május hó 23-án.

Rutich, kir. tszéki bíró.

ad. 4962/tkv. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *Zalavármegyei takarékpénztár* végrehajthatónak *Bonecz Sándor* végrehajtást szenvedők ellen 152 K — f tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén lévő, nemesapátii 1747. számú tkvben Bonecz Sándor tulajdonául fölvetett következő ingatlanokra: † 1248. hrsz. alattira 49 K, † 1547. hrsz. alattira 5 K, † 1685. hrsz. alattira 344 K, † 1692. hrsz. alattira 46 K, † 3722. hrsz. alattira 72 K, † 4283. hrsz. alattira 87 K, 4307. hrsz. alattira 10 K, † 1241/d alattira 75 K, † 4302/a hrsz. alattira 42 K, † 4333/a hrsz. alattira 29 K, † 4336/a hrsz. alattira 4 K, † 4717/a hrsz. alattira 140 K, † 4756/a hrsz. alattira 301 K ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltek és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi szeptember 4-ik napjának d. e. 10 órakor Nemesapátiban** a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adadni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 4 K 90 f, 50 f, 4 K 60 f, 7 K 20 f, 8 K 70 f, 1 K, 7 K 50 f, 4 K 20 f, 2 K 90 f, 40 f, 14 K, 30 korona 10 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A királyi törvényszék mint tkvi hatóság.
Zalaegerszeg, 1902. évi május 23-án.

Rutich, kir. tvszki bíró.

Lóeladás.

Alulírott ménes állományának leszállítása céljából f. évi augusztus hó 17-én d. e. 10 órakor Kutaskalista pusztán 43 drb. különféle koru és nemű ló, u. m.: 5 drb. anyakanca, 4 drb. 4 $\frac{1}{2}$ éves, 7 drb. 3 $\frac{1}{2}$ éves, 5 drb. 2 $\frac{1}{2}$ éves, 13 drb. 1 $\frac{1}{2}$ éves, 7 drb. $\frac{1}{2}$ éves csikó; 1 drb. telivér angol mén, 1 drb. lipicai mén kerül eladásra. Közlebbi felvilágosítást alulírott ad.

Kálista pusztá Kutaskalista vasuti megállóhoz $\frac{1}{4}$ óra távolságra van.

Ötvöskónyi (Somogy megye) 1902. július 2-án.

Chernel Gyula.

Pályázati hirdetmény.

A „Zalavármegyei takarékpénztár részvénytársaság“ igazgatósága a vezetése alatt álló pénzügyintézetnél

egyelőre ingyenes könyvelő gyakornoki állásra

pályázatot hirdet.

A kellőleg felszerelt kérvények az igazgatósághoz címezve **f. évi július hó 15-ig** adandók be.

Felső kereskedelmi iskolai érettségi vizsgálatot tett ifjak előnyben részesülnek.

Zalaegerszeg, 1902. évi július hó 4.

Az igazgatóság nevében:

Krosetz István
ügyvezető-igazgató.

A cséplési idényre!

m é r l e g

gyártmányokról szóló képes árjegyzékemet, **tizedes, egyensúly, százados, kocsi- és marhamérlegről**, valamint **gabona minőség mérlegekről** érdeklődőknek ingyen küldöm kívánatra meg.

Cím: **SCHOTTOLA ERNO,**
BUDAPEST, VI. Fonciere palota.

A szőlő
OIDIUM
betegsége ellen

a legjobb szer a
DR. ASCHENBRANDT-féle
RÉZKÉNPOR.

Leszállított ára Budapesten:
50 kilogrammos zsákokban a kilogramm **46 fillér;**
10 és 5 kilogrammos zsákokban a kilogramm **50 fillér.**
Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle; biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fujja; ajánlatosabb — mert a mustot nem bűdösíti — mint a tiszta kénpor vagy kénmáj.
A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja.
Ott, ahol mult évben a peronospora nem tett kárt, de a lisztharman igen, az **első permetezés helyett** elég rézkénporral a tőkét beporozni. Ez pedig lényeges költségmegtakarítás.

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.
Megrendeléseket elfogad a
„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám.
Megrendeléseket elfogadják a vidéki megbízottak is.
A por kapható: **Miklós János-nál Zalaegerszeg, Békefi Elek-nél Zala-koppány, Balogh Gyulá-nál Bal.-Henyé.**

Egy jó családból való fiu tanoncul felvétetik **UNGER ANTAL** könyvnyomdájában Zalaegerszegen.

Fa-eladás.

- Bükk-hasábfa . . . . . 24 K
  - Cser-hasábfa . . . . . 22 K
  - I. oszt. kemény dorongfa . 18 K
  - II. oszt. kemény dorongfa . 16 K
- ölenként és házhoz szállítva.

Tökéssy Lajos,
Bessenyő.

621/v. 1902. sz.

Árverési hirdetés.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíró 1902/V. I. 391. sz. végzése által a **Zalamegyei központi takarékpénztár** végrehajtató javára **Kovács János** szentkozmadombjai lakós ellen 470 K tőke, ennek 1902. évi március hó 29-től járó 6% kamatja, ugy járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 1160 K-ra becsült lovak, szarvasmarhák, gazdasági eszközökből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, — ennek a helyszínén, vagyis **Szentkozmadombján** leendő eszközzésére **1902. évi július hó 12-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. IX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zalaegerszegen, 1902. évi június 22-én.

Nemes Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

ad. 5040/tkv. 1902. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Zalavármegyei takarékpénztár** végrehajtatójának **Pető János, Lövei Ferenc, Kulesár Rozi és Lövei József** végrehajtást szenvedők elleni 162 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a baki 494. számú tjkvben + 7. hrsz. alatt **Lövei József, Lövei Ferenc és neje Kulesár Rozi** tulajdonú felvett ingatlanra 996 korona; II. a baki 397. sz. tjkvben felvett következő ingatlanokból **Pető János** feterészbeni jutalékára és pedig: + 713/b hrszám jutalékára 250 korona, + 276/b hrszám jutalékára 71 korona, + 1055. hrszámú jutalékára 162 korona, + 628/a hrsz. jut. 250 korona, + 69/b hrsz. jutalékra 192 korona; III. a baki 81. sz. tjkvben + 1051/a hrsz. alattiból **Pető János** 3/7-ed rész jutalékára 242 korona; IV. a baki 201. sz. tjkvben + 1042. hrszám alattiból **Pető János** 3/7-ed rész jutalékára 80

korona; V. a baki 226. sz. tjkvben + 616. hrsz. alatt **Pető János** tulajdonú felvett ingatlanra 417 korona; VI. a baki 351. sz. tjkvben felvett + 777. hrsz. alatti ingatlanból **Pető János** 5/13 rész jutalékára 216 korona; VII. a baki 352. sz. tjkvben I. 212. és 481. hrsz. alattiból **Pető János** 5/12-ed rész jutalékára 567 korona; VIII. a baki 395. sz. tjkvben I. 388., 727. hrszám alattiból **Pető János** 5/12-ed rész jutalékára 504 korona ezennel megállapított kikialtási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi szeptember 23. napján délelőtt 10 órakor Bakon,** a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a becsárnak 10% -át, vagyis 99 K 60 f, 25 K, 7 K 10 f, 16 K 20 f, 25 K, 19 K 20 f, 24 K 20 f, 8 K, 41 korona 70 fillér, 21 korona 60 fillér, 56 K 70 fillér, 50 korona 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszegen, 1902. évi június 3-án.

Rutich, kir. tszki bíró.

FÜRST SAMU

ZALAEGRSZEGEN, KAZINCZY-TÉR, ○○○○○○○○○○

ajánlja a nagyérdemü közönség b. figyelmébe és szives támogatásába

f é r f i - s z a b ó
ü z l e t é t

és kész férfi ruhák raktárát

Szőlőművelők és mezőgazdák számára!

A szőlőtelepek befecskendezéséhez, valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szegecs és tormáncs teljes kiirtására

Mayfarth Ph. és társa féle

szabadalmazott **önműködő** úgy hordozható, mint kocsira szerelt

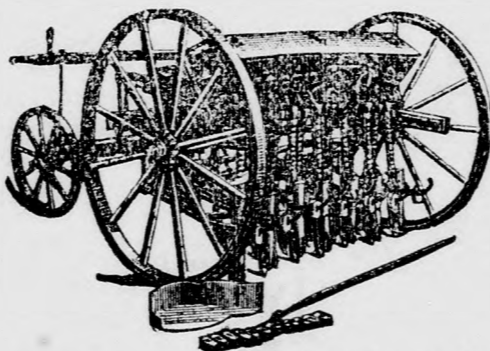
„SYPHONIA“

fecskendői a legjobbakkal bizonyultak, amelyek szivattyuzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvitázhatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű **„AGRICOLA“**

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerékek nélkül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mindamelllett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. — A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé.

Különlegességeket széna- és szalmaprések kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak

Mayfarth Ph. és társa

cs. és kir. kiz. szab. mezőgazdasági gépgyárak **BÉCS, H., Taborstrasse 71.**
Több mint 490 arany-, ezüst- és bronzéremmel kitüntetve.
Kimerítő árjegyzékek és elismerő okiratok kívánatra ingyen küldetnek. Képviselek és ismételadók alkalmaztatnak.

ad. 5754/tkv. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *Zalavármegyei takarékpénztár* végrehajtónak *Pető János, Lövei József, Lövei Ferenc, Révész György és Simon József* (Pál fia) végrehajtást szenvedők ellen 260 Kötőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a baki 508. sz. tjkvben végrehajtást szenvedettek közös tulajdonául fölvetett következő ingatlanokra: a + 19/1, 19/2, 19/3, 19/4, 19/5 hrsz. alattiakra 132 korona, + 135/1/a, 135/2/a, 135/3/a, 135/4/a, 135/5/a hrsz. alattiakra 806 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1902-ik évi szeptember hó 23-ik napjának délelőtt 10 órakor Bakon.** a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 13 K 20 f-t, 80 K 60 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban az 1881. évi LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Zalaegerszeg, 1902. április hó 1-én.

Rutich, kir. tszéki bíró.

ÖSTERREICHER SAMUmezőgazdasági gépek és varrógépek
képviselése**NAGYKANIZSA.**

Képvisele a hazai legnagyobb gépgyárak.

Megrendelések elfogadtatnak: teljes gőzgarnitúrák, petroleum- és benzínmotorok, kézi és járgányosan cséplőkészletek, minden fajta vetőgépek, arató, fűkaszaló, szecsavágó, daráló, tisztító rosták, ekék, boronák, szivattyúk, gyümölcs- és borsajtók, szőlőzuzók és mindennemű gazdasági gépek és géprészekre.

Acetylen világítás és vízvezeték berendezés előnyös feltételekkel. Gépolaj, zsákok és vízmentes ponyvák.

Használt gépek ujjal becseréltetnek.

Acetylen világításról, vízvezetékéről és malomberendezéséről költségvetést és felvilágosítást kívánatra ingyen adok.

Gépjavitások gyorsan és jutányosan eszközöltetnek.

560/v. 1902. szám

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíró V. I. 922/901. számú végzése által *Kohn Emil* nagykanizsai lakos végrehajtató javára *Bezerédy Adorján* budapesti lakos ellen 3042 korona tőke, ennek 1901. évi november hó 4-től járó 6% kamatja, ugy járuléki erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólal lefoglalt 2090 koronára becsült lovak, kocsik és egy pár lószerszámból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis **Bezeréden** leendő eszközésére **1902-ik évi július hó 19-ik napjának délelőtt 10 óra**

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a leg-többet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zalaegerszegen, 1902. június 27-én.

Nemes Sándor
kir. bir. végrehajtó.**Bérbeadó üzlethelyiség.**

Az özv. Unger Domokosné-féle házban egy

bolthelyiség,melyben jelenleg **Unger Antal** könyvnyomdája van, az **1902. évi november 1-től** kezdődőleg**kiadó.**Bővebb felvilágosítás **dr. Grünwald Samu** zalaegerszegi ügyvédnél nyerhető.

ad. 6108/tkv. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Mandl Ferenc* végrehajtónak *Fiszter József és neje Farkas Teréz* végrehajtást szenvedők ellen végrehajtási ügyében Fürst Benedek utóajánlata folytán az újabb árverés a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, az olai 14. sz. tjkvben + 15. hrszám alatt végrehajtást szenvedők tulajdonául felvett ingatlanra 1358 korona, + 282. hrszám alattira 214 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1902-ik évi augusztus hó 7-ik napján délelőtt 10 órakor Zalaegerszegen** a telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul el nem fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 135 korona 80 fillért, 21 korona 40 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, az 1881. LX. t.-c. 48. § alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

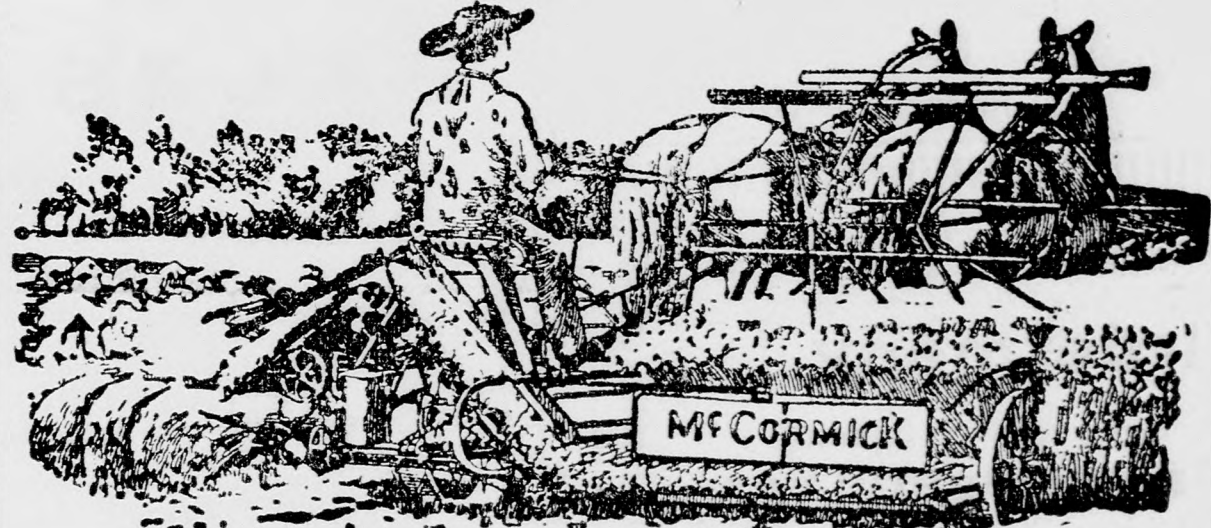
A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Zalaegerszeg, 1902. évi június hó 16-án.

Rutich, kir. tszéki bíró.

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.
(Chicagói aratógépgyár.)

GRAND PRIX.

PARIS 1900-ban.

Kéveköto aratógép, Fűkaszalógép, Készörükészülék, „Daisy“ marokrakó aratógép, Szénagyűjtő gereblye és Kévekötofonal gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalékreszek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMAN
igazgató.Évi termelés:
362000 gép.**BUDAPEST,**
V. kerület, Váci-út 30. szám.**ALFA SEPARATOR**
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**Tejgazdasági Gépgyár****BUDAPEST,**
V., Báthory-utca 4.**GYÁRTELEP:**
Petneházy-utca 8-10.

Szállít: mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket.

Tejszövetkezetek és tejfeldolgozó telepek berendezése.

Tejgazdasági telepek ujjászervezése.

Díjtalan tanácsadás minden tejgazdasági kérdésben.

Alfa Separatoraink eddig több mint 550 első díjjal lettek kitüntetve.
Évi gyártás körülbelül 47.000 darab.

5453/tkv. 1902. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Zalamegye összesített árvtára* végrehajtónak *Végh János és társai* végrehajtást szenvedők ellen 142 K 76 f tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a boldogfai 306. sz. tjkvben végrehajtást szenvedettek közös tulajdonául felvett következő egész ingatlanokra + 365. hrsz. alattira 24 K, + 379. hrsz. alattira 25 K, + 432. hrsz. alattira 25 K, + 491. hrsz. alattira 24 K; II. a boldogfai 376. sz. tjkvben ugyanazok tulajdonául felvett következő ingatlanokra: + 337. hrsz. alattira 120 K, + 347. hrsz. alattira 120 K, + 464. hrsz. alattira 120 K, + 474. hrsz. alattira 120 K; III. a boldogfai 420. sz. tjkvben + 118/b hrsz. alattiból Végh János és neje Szabó Rozi $\frac{3}{4}$ rész jutalékára 412 K; IV. az andráshidai 108. sz. tjkvben + 332. hrsz. alattiból ugyanezek $\frac{7}{8}$ rész jutalékára 307 K ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi július hó 26-ik napjának délelőtt 10 órájkor Boldogfán, ugyanaznap délután 3 órakor Andráshidán** a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 2 K 40 f, 2 K 50 f, 2 K 50 f, 2 K 40 f, 12 K, 12 K, 12 K, 12 K, 41 K 20 f, 30 K 70 f-t készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban az 1881. LX. t.-c. 48. § alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én. 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

Zalaegerszeg, 1902. évi június hó 4-én.

Rutich, kir. tszéki bíró.

2187/kg. 1902.

Hirdetmény.

Zalaegerszeg város tulajdonát képező „**Baross-ligeti**“ **vendéglőnek** 1903. évi január hó 1. ső napjától 1908. évi december hó 31-ig terjedő hat évre leendő bérbeadására a v. tanács **1902. év július 12-én délelőtt 10 órára** a városház kis tanácstermében

nyilvános árverést

hirdet.

1. Kikiáltási ár 1200 (egyezer-kétszáz) korona évi bér, mely összeg 10%-át tartozik vállalkozó az árverés megkezdése előtt a polgármester kezéhez letenni s a legnagyobb ajánlattevő az árverés befejeztével ezen összeget egynegyed évi bérösszegre azonnal kiegészíteni.

2. Tartozik bérlő az évi bérösszegegen felül a bérlet tárgyát képező épületek után mindennemű közterheket viselni s a tűzbiztosítási díjat a városnak megtéríteni s az épületeket jó karban fenntartani.

3. A többi részletes feltételek Fülöp József városi aljegyzőnél a hivatalos órák alatt betekintheők.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsának 1902. július 2-án tartott üléséből.

Fülöp József
aljegyző.Németh Elek
h. polgármester.**Gyomorbetegnek,**

akik meghülés, gyomortájerhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledetek, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorhajban, gyomorkatharusban, gyomoréjaldalomban, nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle
növény bor.

Kitűnő gyógyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőfögés, gyomorfájás, melyek idült gyomorhajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek. **Szorulás, kólikafájdalmak, szíverés, álmatlanság** ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnik.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő írat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmen, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kisczell, Mura-szombat, Bellatinz, Marczali, Tapoleza, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Németújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsóendva, Muraszardahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőcz, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászló, Boba, Középbisztrice, Pineze, Páka, Újudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszerárakban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész osztrák-magyar monarchiában a gyógyszerárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor.

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

Egyedül valódi angol

BALZSAM Thierry A. gyógyszerésztől

közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyjoltalma alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható.

Allein echter Balsam
aus dem Schutzensel-Aposthke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkiválást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régebbi betegségeket is gyógyít. 2. Kitűnő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomorfőresöt, kólikát és szagatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpénész, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőfögést, valamint a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, úgymint hőpörösenés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrészek, rüh, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a fűfájást, zúgást, szakgatást, köszvényt, fűfájást stb. **Tessék mindig vigyázni a zöld apáca-védjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyarbai eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postállomására 12 kiesi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldet. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.**

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a **legrégebbi sebeknél** is kilátása van és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használata: a gyermekágyasok mellbajánál, a tejelválasztás akadályainál, mellkeményedéknél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sós-csúsz, dagadt lábaknál, sőt csontszűnál is; ütött, szúrt, lött, vágott és roncsolt sebeknél; az idegen testek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinöves karbunkulus, új képződmények, valamint ráknál, körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kibesedett lábaknál. **Égett sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vér daganatot, fűlbajt és a gyermekek sebesedését stb., stb.** Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállítólevéllel együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: „**Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada**“ beégetve legyen.

E két gyógyerejében felülmulhatlan szer sohasem romlik el, ellenben minél régebbi lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénz dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olesó, megbízható, amellyel teljesen ártatlan, világhírű személ, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett. Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.